

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Szombat délben a pátriárka-miniszterelnök gyászkocsija befut a józsefvárosi állomásra

Zigre és Baran miniszterek Zsombolyára utaznak a halottaskocsi elé. A határon Magier aradi püspök szenteli be a holttestet. Minden állomáson papi küldöttség várja a nagy halottat. Lugosról és Maroshévízről különvonat megy a keddi temetésre. Rádió közvetíti a temetést

Szombaton délelőtt szomorú vonat fut be a zsombolyai határállomásra. Idegen földről tér haza az ország legmagasabb egyházi és polgári méltóságát magában egyesítő férfi holtteste. Azután a gyászvonat végigszeli a Bánságot, a pátriárka élete deijének állomását és papok, parasztok, előkelőségek szegélyezik a vasúti sínpárt, amerre a gyászkocsi halad. Az ország mély megilletődéssel és szomorúsággal hajtja meg gyászlobogóját Románia első pátriárkájának holtteste előtt és arra gondol, hogy az Isten akarata van abban is, hogy Cristea Miron dr.-t arról a legmagasabb helyről szólította el, ahová ember és pap beérkezhetik; arról a helyről, amelyre akkor került, amikor férfiasan vállalta, hogy az ország konszolidálását megteremti. Magas kora nem tartotta vissza a leg súlyosabb feladattól és amikor az Úr hívta, nyugodt lélekkel számolhatott be arról, hogy a Földön, mint pap és polgár, megtette azt, amit a körülmények parancsoltak. Földi Urának, Királyának hűséges segítőtje volt és a topicalai egyszerű ház gyermeke mindvégig a népe maradt. Tiszteletünk kell benne azt a hűséget is, amellyel nemzetével szemben viseltetett és érdeklően, bensőséges nemzetszeretete nem zárta ki azt, hogy más népekkel szemben is igazságos és méltányos legyen.

A gyászkocsit lehajtott fővel, tízezrek várják és az ország déli részét keresztül-szelő mozdony gyászlobogókkal díszített állomásokra fut be. A Pátriárka hazakereszt.

ELKÉSZÜLT A TEMETÉS PROGRAMJA

Bucurestiből jelentik: A román rádió-állomások március 14-én, kedden, közvetítik Miron Cristea dr., Románia első pátriárkájának, a volt miniszterelnöknek temetését. A rádióállomások a temetési szertartást teljes egészében közvetítik.

Baran Coriolan belügyi alminiszter tegnap Zsombolyára utazott, hogy személyesen intézkedjék a Cristea Miron dr. földi maradványait szállító vonat megfelelő fogadtatásáról. A halottat szállító szelvény szombaton este fél 10 órakor érkezik meg. Utána két különvonat érkezik rövid időközönként: egyik Maroshévízről, az elhunyt szülőfalujából, a másik Karánsebesről, ahol Cristea Miron dr. püspök volt, — a küldöttségek tagjaival.

Galatiból jelentik, hogy a pátriárka elhunyt következtében a román hadiflotta dunai egységei a gyász jeléül félárbóca engedték a lobogót. Hasonlóképpen jártak el a kereskedelmi hajók is.

Cristea Miron pátriárka-miniszterelnök holtteste szombat délelőtt tízenegy órakor érkezik az országba. A zsombolyai határállomáson az elhunyt egyházfejedelmet nagyszámú előkelőség fogadja. A kormány képviselőiben

ott lesznek Zigre Nicolae kultuszminiszter, — aki ma reggel érkezik Bucurestiből — és Baran Coriolan dr. miniszterek, akik a határtól a fővárosig kísérik a holttestet, ott lesz továbbá Marta Alexandru dr. királyi helytartó, aki Orsováig kíséri a nagy halottat, Magier Andrei dr. aradi püspök nagy papi segédlettel, valamint számos ismert személyiség. Zsombolyán néhány perces gyászistentisztelet lesz, majd a Simplon-vonat, amely a koporsót szállító halottaskocsit magával viszi, folytatja útját.

Zsombolyától Bucurestig minden állomáson a vonat a díszbe öltözött pap-

ság és hívek serege mellett robot majd el.

A TEMESI HELYTARTOSÁG RÉSZVÉTE

Temesvárra a koporsó ma déli tízenkét órakor érkezik meg. Az állomáson ott lesznek az egyházi, polgári és katonai hatóságok fejei és a gyászoló közönség. Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezetőtárk a helytartóság, Tiran Emil dr. főpolgármester a város koszorúját helyezi el a koporsóra, amelyre

A helytartóság öt meggyéjének koszorúit is ráteszlik.

Temesvárott a vonatra száll Praporgescu Gheorghe ezredes-prefektus is, hogy a megoldott pátriárka-miniszterelnököt Lugosig kíséresse. Tizennégy pernyi tartózkodás után a Simplon-vonat tovább megy a nagy halott koporsójával. Útközben csak Lugoson és Karánsebesen lesznek pár perces gyászünnepségek.

KÜLÖNVONAT VISZI A GYÁSZOLÓKAT BUCURESTIBE

Vasárnap kora reggel Cristea Miron holttestét a bucarestii pátriárkiai ravatalozzák föl,

ahol elvonul előtte az ország népe. Lugosról különvonat viszi azokat a bánságiakat, akik az elhunytat ezt az utolsó tiszteletet megadják. Lugosról ma este indul a különvonat, amely vasárnap délelőtt érkezik a fővárosba, ahonnan vasárnap este fordul vissza a zarándokokkal.

Vasárnap délelőtt feltizenkét órakor a Temesvár-józsefvárosi görög keleti templomban gyászistentisztelet lesz, amelyen az összes polgári, katonai és egyházi hatóságok résztvesznek Istentisztelet után

déli tízenkét órakor a színházban gyászünnepély lesz,

amelyen a különböző dalárdák szerepelnek. Az ünnepi beszédet Gherman Stefan tanár mondja.

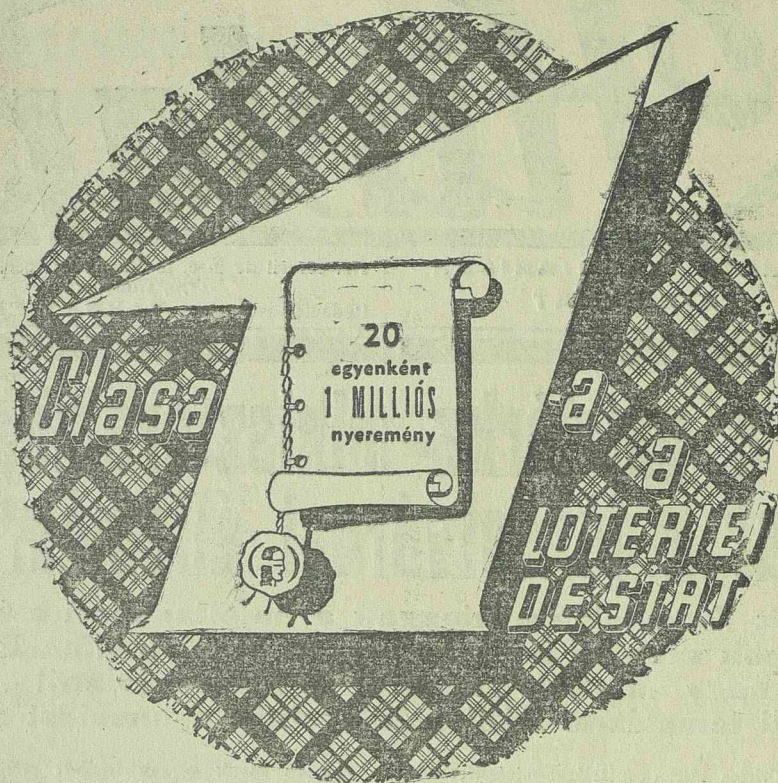
KEDDEN SZÜNDELNEK AZ ISKOLAI ELŐADÁSOK

A nemzetnevelési minisztérium közzétette, hogy a vasárnapra tervezett összes iskolai ünnepségeket március 19-re kell halasztani.

Március 14-én, a temetés napján, szünetel az előadás.

Az iskolákban gyászünnepségeket rendeznek, a melyeken egy-egy tanár ismerteti az elhunyt pátriárka életét. Ma, amikor a pátriárka holtteste a főváros felé halad, a pályaudvaron az iskolák növendékei is megjelennek.

Pacha Ágoston megyés püspök elrendelte, hogy kedden, a temetés napján az egyházmegye valamennyi katolikus templomában gyászistentiszteletet tartsanak.

MIERT KÉSLELTETI SZERENCSEJÉT ?

Miért vár az Állami Sorsjáték IV. osztályának a huzásáig, amikor

már az I. OSZTÁLY alatt MILLIOMOS lehet ?

Tekintse meg a 19. sorsjáték tervét és meg fogja látni, hogy a 36.100, összesen 50.888.000 lei értékű nyeremény között, amelyet március 15-én osztanak szét, van:

20 nyeremény egyenként 1 millió lei értékben, 10 nyeremény egyenként 200.000 lei értékben, 70 nyeremény egyenként 100.000 lei értékben.

MÁRCIUS 15. A SZERENCSE NAPJA

a 19. sorsjáték I. osztályának a huzása

Ellenzéki szónokok vonultak fel a magyarországi zsidójavaslat vitáján

Meghosszabbított üléseken folyik az általános vita, amely csak a jövő héten ér véget

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház pénteki ülésének megnyitása után úgy határoztak, hogy a zsidójavaslat vitáját nyolcórás ülésben tárgyalják le. Először úgy látszott, hogy a törvényjavaslat általános vitájával még a nap folyamán végeznek, de később annyian iratkoztak fel, hogy a vita most már át fog terjedni a jövő hétre is. A javaslat első szónoka Buchinger Manó szocialista volt, aki igen élesen ostromozta a javaslatot és azt mondta, hogy

magyar ember ilyen nem is alkotott.

Kijelentette, hogy ez a javaslat a középkori perekre hasonlít, amelyekben nem volt sem kultúra, sem pedig igazság. A javaslat indoklása komolytalan és igazságtalan. Javasolja, hogy

a felszabaduló állásokba 50 százalékig paraszti származásúakat, 15 százalékig pedig iparosok gyermekeit helyezték el.

Szerinte a javaslattal megszűnik a törvény előtti egyenlőség.

Drozdly Győző disszidens szólalt fel ezután és közölte, hogy a javaslatot elfogadják, mert annak alapelveivel egyetért.

A következő felszólaló Gratz Gusztáv nyugalmazott kultuszminiszter volt. Szerinte a magyar törvényhozás súlyos hibát követett el, amikor arra az útra lép, amelyet a javaslat nyit meg a magyar jogfejlődés terén. Meggyőződése

szerint ez a javaslat minden körülmények között

lelki, szellemi, politikai és gazdasági rombolásokat fog előidézni.

A középkori példák utánzásával kockára teszki a magyar nemzet megbecsülését.

Vázsonyi János szerint a javaslat félmilliónál több embert akar kiszakítani a nemzet testéből. A magyar zsidók nem akarnak és nem is fognak kivándorolni az országból. A kivándorlás csak szemfényvesztés, mert mivel és hova történjék meg a kivándorlás? Igazságtalannak tartja, hogy a Felvidéken jutalmazni akarják a nemzetű zsidókat, de nem jutalmazzák az otthonmaradottakat.

Végül Fellner Pál disszidens szól a javaslat ellen. Hangsúlyozta, hogy a javaslat nagyon súlyos gazdasági bajoknak lesz a kútforrása.

Budapestről jelentik: A zsidójavaslat részletes tárgyalására előreláthatólag már a jövő héten sor kerül. Ellenzéki oldalon elhatározták, hogy a zsidó javaslat elfogadásának kérdésében névszerinti szavazást kérnek.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök tegnap hosszasan tanácskozott Jaross Andor felvidéki miniszterrel, majd Bornemissza Gézával és Mikecz Ödönnel folytatott megbeszélést.

A függetlenség védelme volt a varsói utazás célja —

jelentette ki Gafencu külügyminiszter az általa összehívott sajtókonferencián

Bucurestiből jelentik: Gafencu Grigore külügyminiszter varsói útjáról történt hazatérése után csütörtök este fogadta a sajtó munkatársait, akik előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Varsóból való elutazásom előtt közöltem az Önök lengyel kollégáival látogatásomnak céljait és eredményeit. Rámutattam arra, mennyire hálás vagyok azért a rendkívül szívélyes fogadtatásért, amely nemcsak a hivatalos körök, de az egész közvélemény részéről irányomban megnyilvánult. A lengyel közvélemény teljes ott tartózkodásom alatt spontán módon bizonyította be, hogy

mennyire bízik a lengyel—román szövetségben.

Ma nem azért hívtam egybe Önöket, hogy újabb nyilatkozatokat tegyek, hanem csupán, hogy az ott uralkodott légkörnek a magyarázatát adjam. Ezt három pontban foglalhatom össze: 1. Az európai népek közötti gazdasági kapcsolatok szükségességének hangsúlyozása, amely végeredményben a tartós béke természetes alapja. 2. A keleti és délkelet-európai államok őszinte óhaja, hogy egymásközötti baráti kapcsolataikat kimélyítsék. Ami a szövetséges államokat illeti, azok maguk körül a kibontakozás szellemét kívánják meghonosítani. 3. Végül a már említett légkörnek magyarázatát még abban látom, hogy minden nemzet meg akarja védeni függetlenségét.

A baráti kapcsolatok felvétele és kimélyítése éppen ennek érdekében történik meg, ez a lépés azonban senki ellen nem irányul. Kizárólagos célja az általános béke megteremtése, a nagy- és kishatalmak, valamint a keleti és délkelet-európai országok között. Ez a légkör nemcsak a varsói megbeszéléseken uralkodott, hanem a belgrádi tárgyalásokat és a Bucurestiben lefolyt Balkán-értekezletet is uralta.

Nyugalanságot keltett a németek nyilvánosságra került haditerve

A német sajtó a leplezett cikkeket „zagya fejek tavaszi tévelygésének” minősíti. — Egy francia tábornok azonnali mozgósítást követel

Párisból jelentik: Bár a német lapok és főként a Völkische Beobachter elkezdett és gúnyos hangon utasítja vissza a Journal de Debats rémhírét, amely szerint

Németország Hollandián és Svájcban át akarja megtámadni Franciaországot.

és ezeket a híreket demokratikus zagya fejek tavaszi tévelygésének minősíti, Franciaországban mégis nagy az izgalom és

Duval tábornok a Journal de Debats legutóbbi számában már az azonnali mozgósítás elrendelését követeli.

Dél előtt összeült az államtanács, amely foglalkozik a nemzetgyűlés április 5-ére való összehívásával az elnökválasztó ülésre, valamint Bonnet beszámolóival és a spanyol kérdéssel. A lapok arról írják, hogy Mussolini miniszterelnök március 25-én hozza nyilvánosságra követeléseit, amelyek

már nem lesznek olyan súlyosak, mint azt hitték.

de azt mondják, hogy Mussolini a spanyol repülőgéptámaszpontok felhasználásával katonai akciót készít elő.

ANGLIA NEM TŰRI TOVÁBB HAJÓI ELSÜLVESZTÉSET

Londonból jelentik: Az Evening Standard jelentése szerint az angol földközvetleni őriáratot megerősítették és ugyanakkor az őriáratok parancsnokai parancsot kaptak, hogy abban az esetben,

ha idegen hajó el akarja sülvésztetni az angol hajókat, haladéktalanul tüzeljenek a támadóra.

Ezt még abban az esetben is meg kell tenniük, ha a támadó hajó saját területén kísérelné meg a támadást.

AZ OLASZ-FRANCIA ELLENTÉTEK ELSIMITÁSA UTÁN — LEFEGYVERZÉS KÖVETKEZIK.

Londonból jelentik: Politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy miután a nemzetközi helyzetben nagy javulás mutatkozik, lehetséges lenne az európai hatalmak között a lefegyverzés célzó tanácskozásokat megkezdeni. Ha az olasz-francia nézeteltéréseket már rendezték, úgy a légkör igen alkalmas volna az ilyen kísérletezésekre.

Csehország megakadályozza a szlovák különválási törekvést

Hacha köztársasági elnök meglepetésszerűen felváltotta a Tiso-kormányt. Pozsonynak izgalmas napja volt, amelyen tartottak az uccai tüntetések. A köztársasághoz hű, autonomista kormány vette át a hatalmat. Szlovénzkóba koncentrálnak a cseh katonaságot. Olaszország Szlovénzkó függetlensége mellett

Durcsánszky elmenekült, Tukát és Machot letartóztatták, Tiso kolostorba vonul

A Cseh Távirati Iroda jelenti: Hacha köztársasági elnök csütörtök este felmentette hivatalától Tiso József dr. szlovák miniszterelnököt, Pruzsinszki dr. közigazgatási minisztert, Durcsánszki közlekedési és közmunkaügyi minisztert és Vancso dr. igazságügyi minisztert. A köztársasági elnök a szlovák kormány elnökévé Sivák József eddigi közoktatásiügyi minisztert nevezte ki, míg pénzügyminiszter továbbra is Teplánszki marad.

A szlovák kormányban beállott változások — mondja a hivatalos jelentés —, nem érintik a központi kormányt, amelynek továbbra is tagja marad Sidor Károly államminiszter és Beran miniszterelnökhelyettes.

A Cseh Távirati Iroda ezzel kapcsolatban a következőket jelenti: A csehszlovák alkotmány törvény, továbbá a pittsburgi egyezmény hangsúlyozza, hogy a csehek, szlovákok, morvák és rutének egységes államot alkotnak. Az alkotmánytörvény ezen elve ellen lépett fel az utóbbi időben Szlovákiában dr. Tuka Béla egyetemi tanár és Mach Sándor propagandafőnök, egyes

felelőtlen elemekre támaszkodva, kihasználta Tiso miniszterelnök és más miniszterek gyengeségét.

A csehszlovák állam egysége ellen irányuló propaganda az utóbbi napokban olyan mértékben erősödött meg, hogy a központi kormány és a köztársasági elnök szükségnek látták közbe lépni az önkormányzatról szóló alkotmánytörvény érvényesítése érdekében.

A kormány gyengeségének tulajdonítható az is, hogy a nyugtalanság az utóbbi időben fokozódott Szlovákiában. Prágai körök hangsúlyozzák a központi kormány törhetetlen akaratát a szlovák önkormányzat további megszüntetésére, amit megerősít az is, hogy a kormányban megmaradt három szlovák miniszter az önkormányzat őszinte híve. Sivák miniszterelnök a szlovák néppárt lapjának, a Slovacnak volt főszerkesztője, Sidor államminiszter, jelenlegi főszerkesztője a lapnak és mindketten megalkuvás nélküli harcosai a szlovák önkormányzatnak.

A Tiso-kormány megtűrte az elszakadási törekvéseket

A szlovák közvéleményben nagy meglepetést keltett, hogy a prágai kormány olyan hirtelen leváltotta a szlovák kormányt. Már csütörtökön este mutatkoztak a jelei annak, hogy a prágai tárgyalások, amelyeken a szlovák kormány kiküldöttjei is résztvettek, nem haladnak a meg egyezés felé. Pozsonyban a kora délelőtti órákban

megerősítették a rendőrséget és a csendőrséget, míg a katonaságot rádiókészültségre helyezték.

A pozsonyi postapalotát, valamint a legtöbb középület megszállta a karhatalom. A Slovac című lap szerkesztőségében reggel házkutatást tartottak. Reggel óta több izben páncélos autók rohantak végig Pozsony utcáin.

A délelőtti órákban a pozsonyi rádióban felolvasták a prágai központi kormány hivatalos közlését az eseményekről. A közlemény hangsúlyozza, hogy a müncheni értekezlet és a bécsi döntés Szlovákiát a cseh köztársaság keretében hagyta és a központi kormánynak ezért gondoskodnia kellett arról, hogy ez a helyzet változatlanul megmaradjon.

Sürgős intézkedéseket kellett hozni, mert az elszakadási mozgalom, amelyet a volt kormány nemcsak, hogy megtűr, hanem támogatott is, veszélyeztetette a helyzetet.

A prágai államcsíny, bár meglepetésszerűen hatott, nagyobb tüntetésre nem adott alkalmat. A pozsonyi kommunistaellenes kiállítás, amelyet Karmasin német kisebbségi államtitkárnak pénteken délben kellett volna megnyitni, szintén megszállta a rendőrség. A német önkéntes szolgálatot, valamint a Hlinka-gárdát lefegyverezték. Váratlanul érte a közvéleményt az is, hogy

Tuka Bélát, a szlovák tartománygyűlés elnökét, a prágai kormány utasítására a reggeli órákban letartóztatták. Vele együtt letartóztatásba került Mach Sándor propagandafőnök is. Hír szerint Tiso dr. miniszterelnök hamarosan kolostorba fog visszavonulni. Pozsonyban, Pöstyénben és több más vidéki városban kihirdették az ostrom-állapotot.

Az új szlovák miniszterelnök és pénzügyminiszter délelőtt megkezdte a tárgyalásokat a szlovák kormány kiegészítése ügyében. Szlovák politikai körökben elterjedt hírek szerint esetleg Tiso dr. volt miniszterelnök is tagja lesz az új szlovák kormánynak. A déli órákig még nem jelenhetett meg egyetlen szlovák lap sem és ezért megtörtént az intézkedés a lapok további megjelenésére. A hivatalokat csendőrség őrzi és feleket azok nem fogadhatnak.

Ennek dacára délben 2 órákor még tartott a Hlinka-gárda tüntetése. A szónokok beszédeikben hangoztatták, hogy továbbra is Tisot, Tukát és Mach Sándort tartják vezéreiknek. Hír szerint a pozsonyi magyar és német kisebbségi pártokkal szemben nem történtek különösebb intézkedések, de az egyesült magyar párt lapját, a déli órákban megjelent Új Híreket, a kora délutáni órákban eldobozták.

Az államesiny lefolyásáról a következőket jelentik: Csütörtökön éjszaka tetten meg a prágai központi kormány titkos intézkedéseit. Az első rendelkezése szerint Morvaországból erős katonai osztagok indultak el Pozsony, Zsolna és Pöstyén felé. Az éjszaka megszakították a telefonösszeköttetést Pozsony és a közvetlen környéke között. Ezalatt

Pozsonyban, valamint a szlovákiai városokban őrizetbe vették mindazokat a politikusokat, a kiknek részéről ellenállásra lehetett számítani.

Jelentések szerint Pöstyénben az ottani plébános és egy tisztviselő, aki a Hlinka gárdának volt a vezetője, letartóztatták.

A német távirati iroda délutáni jelentése szerint Tuka Bélát tényleg több társával együtt letartóztatták és pénteken délben Csehországba szállították.

A déli órákban letartóztatták a Hlinka-gárda néhány vezetőjét is. Durcsánszky minisztert állítólag szintén le akarták tartóztatni, de nem volt sehol sem feltalálható. Tiso dr. letartóztatását cáfolják. Hír szerint a volt miniszterelnök lakásán kell, hogy tartózkodjon, de mozgási szabadságában erősen korlátozták.

Cseh katonaság szállja meg Szlovénzkót

Prágából jelentik: A rádióban a szlovák kormány átalakításával kapcsolatban felhívást intéztek a szlovák néphez. A felhívás tartalma a következő:

— A köztársaság elnöke élt a szlovák alkotmányban biztosított jogával és eltávolította kormányból azokat az embereket, akik nem voltak képesek dicső atyánk, Hlinka magas tiszti politikai végrendeletét megvalósítani és akik megszegték azokat a hűségfogadalmakat, amelyeket az elnök kezébe letettek. Az elnök eme intézkedésével szlovák népiunket megmentette a gyilkos testvérharcától. Akiik el akarják szakítani Szlovákiát Csehországtól, azok hazatérést kökvetnek el és szembe helyezkednek a nagy hatalmak akaratával, amelyek Középeurópában végleges nyugalmat kívánnak. Megtévesztő állítás az is, hogy Németország el akarja szakítani Szlovákiát Csehországtól.

A prágai központi kormány rendeletére újabb katonai egységek indultak el Szlovákiába. Ugyancsak prágai jelentés számol be arról, hogy Sidor elutazott Szlovákiába.

Karmasin német államtitkár — eltűnt Pozsonyból

A bécsi rádióleadó délben egy órákor közölte a legújabb pozsonyi és prágai híreket. Beszámolt a rádió, hogy Tiso dr. pénteken reggel telefonon érintkezésbe lépett Béccsel és közölte az ottani vezetőkkel, hogy a szlovák kormányt eltávolították helyéről. Közölte a bécsi rádió azt is, hogy Tuka Béla dr.-t és Mach Sándort tényleg letartóztatták. A bécsi rádió egy másik jelentése szerint

a csehszlovákiai német népcsoport államtitkárnak, Karmasinnak, a tartózkodási helye ismeretlen

és aggodalmat keltő úgy az ő, mint a lemondott kormány tagjainak sorsa is.

Bejelentette a bécsi rádióleadó azt is, hogy Tiso dr. jegyzéket intézett a történetek ügyében Hitlerhez.

A bécsi rádió délután 5 órákor közölte, hogy Durcsánszky Bécsben tartózkodik. Tiso Durcsánszkyt teljhatalommal ruházta föl. Ezért őt a szlovák kormány törvényes képviselőjének tekintik.

TOVÁBB FOLYIK AZ IZGATÁS

Pozsonyból jelentik: A pozsonyi németek ma egész nap tüntetéseket rendeztek, amelyek alkalmával a szónokok kijelentették, hogy nem hagyják magukat Prága önkényének alávetni. A

német házakon német horogkereszt és a szlovák zászló leng.

RÓMA — SZLOVÁKIA TELJES FÜGGETLENSÉGÉRT

Rómából jelentik: Rómában nagy meglepetéssel fogadták a szlovákiai zavargásokról érkezett híreket. A Giornale d'Italia azt írja hogy Tiso, Tuka és Durcsánszky

végül ragaszkodtak Szlovákia teljes függetlenségéhez, ami Prágának nem tetszett.

A lap szerint Pozsony uccáin tankok és harckocsik cirkálnak. Az olasz lap megállapítja, hogy a prágai központi kormány ezekkel a tankokkal és harckocsikkal felett a Szlovákia függetlenségéért harcoló államférfiaknak.

NYUGTALANSÁG LONDONBAN

Londonból jelentik: A Star című londoni lap szerint a szlovákiai események Közép-Európában nagy nyugtalanságot és aggodalmat keltek. A Reuter jelentése szerint Sidor úgy nyilatkozott, hogy az ügy csak Pozsonyban dől el, ahol megérkezése után azonnal megbeszéléseket folytat a kormány tagjaival, lemondására vonatkozólag nem nyilatkozott, csupán annyit szögegetett le, hogy előbb meghallgatja pozsonyi barátai véleményét.

Drágakő a lebuiban

Brassóban törtek be, de a szálak Chisinauig vezettek. Ott lakik Atatchi, oroszosan Ataczky, aki mindent vesz, ami arany, gyémánt és drágakő. Mindent vesz, de semmit el nem ad. Szobájában két fal között, páncélok közt van a rengeteg gyűrű, óra, nyaklánc, használt és használatlan. Olcsó pénzen vette, de drága pénzeket ér. Csak Ataczky mehet a házi safehez, megsimogatja a szakállát és arra gondol, hogy „sohse halunk meg”. Mások is mondják ezt, de azok előbb felöntenek a garatra, hogy az örök életben higgyenek, ő nem. Józsan és meggondolt. A gyémánt mindig kenyérré változik és amíg az ember kenyeret eszik, addig él. Mit ér ez a sok drágaság? A sziguranácán kiszámítják, nyolc, vagy tíz milliót. Ataczky mindig csak annyit ad el, amennyi mindennapi sovány kenyérére kell, a többi a holnapé, az örök életé.

Valamikor, csaknem egy negyedszázad év előtt jött reá az üzlet izére. Orosz hercegek, gazdag goszpodinok jöttek a moecosk chisinaui házba. Történelmi ékszerket hoztak. Egy volt cári nagykövet olyan gyűrűt, amelyet Ferencz Józseftől kapott. Drága tárgyak voltak ezek. Tűzskövű gyémántok, amelyek valaha a téli palota csillárjait is tüvilágították. Micsoda ragyogó nő nyakakon éltek ezek a láncok, puha szőke hajakat koronáztak, diplomaták ingeiből cikkiztak elő, micsoda gyémántorgia volt. Nem is emberek összejövetele, estélye, hanem a briliánsok, drágaságok kacajos, vidám játéka folyt a Névaparton. Arany csak foglalat volt, de foglalat volt ezekhez a kincsekhez maga a hitvány ember és némbér, csak arra való, hogy vigvázzanak, hogy el ne vesszenek. Azután jött a nagy vándorlás — Kelet tengere felé az út Ataczky kis vitvillóján át vezet, a továbbutazáshoz pénz kell, pénz mindenképpen. Ataczky ismerte embereit, azokat a reszkető kezeket, amelyek a pénz után nyulnak; öt rubel, tíz rubel, mit kérdezték a megkínzott arcú hercegek, a szájukig bundába pakolt hercegnők és ott maradtak a drágakövek az Ataczky páncéljába szorítva, kihúnyt fényvel, ajátlan és élettelenül. Mert a gyémánt csak úgy fénylik, ha vér tódul alatta. A pinec hideg állványán megdermed és asszonyról álmodik, akit győzelemre tud segíteni. Vértelen asszonyi füleket akar ékíteni a függő, lilketű kezektől kér melegét a karsatt, dobogó szívek ütemére szórja a fényt az ingomb és az óra is csak úgy ketyeg a briliáns kövek felett, ha a találkozás várakozása reszketeti gazdáját.

Hát Ataczky rejtett és titokzatos trezorjában minderről szó sem lehetett. A boltokban is hever a gyémánt, de ott a remény élteti őket, hogy valami rossz nőt megajándékoznak vele és összekerül régi pajtásaival, az asszonyi komisszággal és asszonyi szépséggel, amelyek a legtöbbször már együtt ülnek és vacsorára várják az ékszert és még egy egészen felesleges udvarlót. Legrosszabb esetben, — jobb vevő hiányában — délben eljön érte egy jólelkű betörő, aki kissé tekervényes úton át juttatja a gyémántot az érvényesülés, a közélet parkettjére. Vagy jön egy előkelő, angolosra sült, milliomoszerű úr, aki észrevétlenül kicseréli értéktelen hasonmásával és finom női kezeken át juttatja el ahhoz a helyhez, ahol jól megfizetik és ahol gondoskodnak arról, hogy a gyémánt a magának való úri életet élhesse. Országokon át ujjakon, nyakakon és karokon vándorol, anélkül, hogy a vámos feltartóztatná. A drágakő, az arany, területenkívüli. Nem bántja a vám, mert a személyt motozni nem lehet, ami az emberen van — az passer partout. Nem kell neki importengedély, sem keresztlevél, sem orvosi bizonyítvány. Mondom: a mi, kissé összekészült európai életünknek kiváltságos, dédelgetett kincse a drágakő. Adjon belőle Isten bőven minden olvasómnak. Megérdemlik.

Csak annak a drágakőnek volt hitvány és méltatlan sorsa, amely az Ataczky kis piszkos lebuijába került. Mert Ataczky nagyjában elzárta az érvényesülés útját. Csúnya, kis, szakállas, éltétfélt orosz volt ez az ember. Attól félt, hogy éhenhal. Minden értékét veszti: de az arany nem rancosodik soha, mint azok a hajdan redőten arcom, amelyeket ifjúkorában látott a chisinaui főúccán. Azért csak annyit adott el mindig, mint amennyi a kenyérré kellett. A kenyér lassabban fogvott, mint ahogy a halott gyémántok mennyisége nőtt. Az orosz hercegek elhullámzóttak és szétszóródtak a világra. Ekkor rosszképi, gyanús alakok konzertására nyílt meg az Ataczky kapuja. Ezeknek biztosabb volt a fellépésük, hiszen lónták, rabolták az ékszerket és a sikeresen bevészett munka bizonyos határozottságot kölcsönzött egyéniségüknek. Szemtelenek voltak, magasabb árat kértek, mint a hajdani orosz hercegek és azt

mondták, hogy „meggolgóztak érte”. Nem voltak félelmek, alsóbbrendűségi komplexumok, mint azoknak, akiket maga alá gyűrt az élet. Aiknek torkát belülről szorította az a drága, drága nyaklánc, amely a fájdalom, a szív telítettségének monopolterméke. Mindezek dacára Ataczkynak vennie kellett, mert szerelmes lett a kihúnyt, halott gyémántokba, a maga élettelenre halványodott zsugori életébe, amelyet élni akart a sirtól való félelmében. Élni akart anélkül, hogy az élet fogalmát szívvel tudta volna felmérni, amelyben úgy örült a napok növekvő számának, mint az ingombok és karsattok tömegének és vigyorgott azon, hogy a gyémántkőves aranyórák az előnyös vétel óta megálltak, de az ő életárja még jár és biztosítva van a holnapi kenyér.

A holnapi kenyér... amely most annyi mindenkinek bizonytalan. Most az államok is csak úgy látják biztosnak a létét, ha jól megterítik az arsenálokat, de az egyéneknek nincsenek feleslegei, hogy fegyverkezzen a jövő ellen. Csak Ataczkynak, aki drágakövekből készítette a fegyvereit, abból a régi, szédítő, démoni anyagból, amelynek az egész világ a rabja. Évezredek óta diadalmaskodik az emberiségen az arany és a gyémánt, kurtizán és nyomorgó filozofter egyaránt becsüli, hát ime most egy ember, akiben ez az imádát egy lényé sűrűsödött. Egy élet

Részletes tudósítás a szerelmes hazaáruló hadnagy kivégzéséről

Párisból írják: Tegnap hajnalban végezték ki Toulonban Marc Aubert sorhajóhadnagyot, amint azt már megírtuk.

A hadnagy a szeptemberi válság idején fontos hadititkokat juttatott egy idegen állam kezére, ezért ítélték halálra.

A fiatal, 26 éves sorhajóhadnagy, barátinője, Marie Morel táncosnó kedvéért követte el bűnét. Hogy pénzt adhasson barátinőjének, nagy összegért katonai titkokat árult el. Marie Morel, mint büntetését, háromévi börtönrre ítélték.

A kivégzés tegnap hajnalban ment végbe a touloni Malsbousquet erődben. Az elítélt minden megkísérelték, hogy kegyelmet kapjon a fiatal sorhajóhadnagy, Lebrun köztársasági elnök nem élt a megkegyelmezés jogával, hiszen Marc Aubert bűnére nem tudtak mást felhozni mentőségül, csak vak szerelmét.

Amikor a halálraítélt megtudta, hogy élete csak a kegyelmi kérvény elintézésétől függ, letett minden reményről. Felébredtek vallásos érzelmek. Már csak a másvilágra gondolt. Többször mondogatta, hogy „teste már nem is létezik”.

Ejjel-nappal az evangéliumot olvasta és az olvasót forgatta, amelyet vigasztalója, Fabre atya, adott neki.

A kivégzés hajnalán öt órakor Puech kormánybiztos, Fabre atya és a két védő megjelent a halálraítélt cellájában. Aubert még aludt. A repülő gárda egyik parancsnoka gyenzéden megrázta a vállát. Puech kormánybiztos pedig így szólott hozzá:

— Kegyelmi kérvényét elutasították. Készüljön, itt az idő.

Fabre atya lépett ezután elő, hogy bátorítsa az elítéltet és előkészítse az elkövetkezőkre.

— Nincs szükségem vigasztalásra, jó atyám. — mondotta ekkor Aubert — tudja jól, hogy már mindenre elkészültem.

az Ataczky élete, amely maradéktalanul kiég a gyémántszerelem oltárán. Ahogy rejtve hordjuk és befelőlé izzuk magunkban a szenvedély tüzeit, a vér megrontását és ahogy megvetjük azt, aki nem tudja kikergetni a szenvedélyt a mozgásából, járásából, a szemgyémántokból csak úgy vehetjük meg a vértelenre száradt oroszt a drágakövebetegség miatt.

Hiszen egy darabja ő a mai kornak, az izzótt és kincsrejtő megfélemlített embertársadalomnak, amely úgy hiszi, hogy ha minden elpusztul, akkor is él a gyémánt és új vért ad az arany, hogy kultúrák mehetnek tönkre, a lelki nemességéket elrothadhatnak az emberben. de ő győz a gyémántarzenállal, azzal a fegyverrel, amely a pusztuló jóérzésnél, a megéltet humanizmusnál, az emberi okosságánál többet ér és hiszem szentül, hogy mindig is többet fog élni.

A rendőrség nagy páncélszobájában kiöntik Ataczky aranyait. Bűnjelek. Egyelőre nem tudni, mi jutott hozzá orgazdaság utján. Egyelőre mind bűnjelek. Korunk bűnének beszédes jelei, amelyek jelbeszédeket folytatnak a halott gyémántok újabb állomásán. A szabadulások órája nemsokára itt. Innen csak az ember számára nyílik a börtön, de a gyémántot és aranyat elárverezik... Az életbe jutnak, diadémos hajkoronákra, hattuyi női nyakakra, vöröskarmin, katesű asszonyi ujjakra, szívtelen nagyurak szivhelye fölé halott lelkek élő, tüzes díszévé válnak újra. Az lesz az élet. Mint egykor a Névaúton, Schönbrunnban, Potsdamban. A halott gyémántok felámadnak.

A védők még sápadtabbak voltak, mint védenők, aki két levelet adott át Fabre atyának. Majd azt a kívánságát fejezte ki, hogy

szerelme meggyegeter utódlára misét hallgatni és megáldozni.

Marc Aubert ezután felöltözött, de a gombok, a sujtások és az epolettek már hiányoztak tisztí egyenruhájáról. Így hozták tudomására, hogy megfosztották rangjától.

Szilárd léptekkel hagyta el celláját. A misén leterdelt, mely áhitattal imádkozott, megáldozott.

A kivégzés helyére kocsin tette meg az utat, tengereszek között ülve, akiknek jelenléte meglehetősen kínosan érintette. Ezért inkább Fabre atyához fordult, aki folyton vigasztalta.

A kivégzés helyén héltázaz tengerész, tűzérkek, gyalogosok, szengálók sorakoztak fel a kivégzési négyzetbe. A kivégzési szakasz már félórása várakozott. Rocher sorhajókapitány utasította embereit, hogy

az elítélt mellére előzzanak emberiségéből is, meg azért is, hogy pontosan végrehajtsák az ítéletet.

Ezalatt teljesen kivilágosodott. Aubert kissé meghajolva leszállott; a kocsirol, két tengerész karfonotta, hogy a vesztőhelyre kísérelje, de ő kiszakította magát és szilárd léptekkel, mintha csak egyszerű mindennapi sétáját végezné, ment a puskacsövek elé. Mielatt a vizsgálóbíró elhadtarta az ítéletet, egy tengerész fehér kendővel be akartak kötni Aubert zsemeit.

— Nem kell, szembe akarok nézni a halállal — tőltá el magától Aubert a kendőt.

Ezután főtérde ereszkedett.

A tengerészeti zenekar eljátszotta a Szép a hazáért meghalni... kezdetű indulót és a kivezényelt csapatok díszlépésben vonultak el a kivégzett Marc Aubert holtteste mellett.

KULTURPALOTA

Kedden, március 14-én, este 9 órakor

A Zenebarátok Társaságának nagy zenekari hangversenye

Vezényel: PAUCK FRIGYES

MŰSOR:

Wagner: Rienzi, nyitány

Dvorak: Új világ, szimfónia

Mozart: Symphonie Concertante

hegedű- és brácsára

Schubert: Rosamunde

Szólisták:

Suciu János (hegedű), Brandeisz (brácsa)

Jegyek 20—120 leies árban a színházi pénztárnál

második Suciu-per tárgyalása

A konzervgyár igényei miatt kellett megváltoztatni a vágóhid hűtőberendezésének pályázati feltételeit

A temesvári törvényszék tegnap folytatta a városi vágóhid hűtőberendezésével kapcsolatos bírói tárgyalását. Az előző tárgyaláson a törvényszék elrendelte az első árlejtésre vonatkozó iratok bemutatását. A tegnapi tárgyaláson Cimponeanu Virgil dr. városi főügyész bejelentette, hogy az iratokat a Freundlich-cég peritáival együtt

a semmitől küldték, ott azonban eddig nem találták meg azokat.

Az első árlejtésre vonatkozó iratcsomónak Bucurestiben kell lennie és ezért ott fogják keresni. A bejelentés után folytatták Suciu Adrian volt városi főmérnök kihallgatását, akihez a város ügyészei intéztek kérdéseket. Cimponeanu dr. azt kérdezte, hogyan lehetséges, hogy

a Freundlich-cégnek adott pályázati kiírása más adatokat tartalmazott, mint a többi pályázati kiírás.

Suciu: Személyesen nem tudok erről semmit és hozzámm semmi panasz nem érkezett erre vonatkozólag.

Cimponeanu dr.: Miért nem halasztották el a Ganz-gyárral kötött szerződés aláírását, hogy abba a módosításokat is beleveggyék?

Cimponeanu dr. ugyanis az iratok keltezéséből azt állapította meg, hogy a Ganz-gyár a módosító ajánlatát még a szerződés megkötése előtt benyújtotta.

Suciu: Lehet, hogy még a szerződés aláírása előtt benyújtották a módosító ajánlatot, de akkor a két irat keresztezte egymást, mert én a szerződés aláírásakor a módosító ajánlatot még nem ismertem.

Elnök: Amikor az első árlejtést kiírták, azt találták, hogy a berendezés jó és tökéletes. Miért kellett utóbb mégis módosításokat elhatározni?

Suciu:

A konzervgyár által bejelentett szükségletek miatt, amelyek a pályázat kiírásánál nem voltak ismeretesek.

Moldovan dr.: A konzervgyár megbízottjaival előbb is tárgyaltak. Akkor nem ismerik a kívánásokat?

Suciu: Akkoriban csak általánosságban ismertették kívánásaikat, de pontos adataim nem voltak erről.

Cimponeanu dr.: A módosításról készített előterjesztésben feltüntették milyen beemelési tárgyakat kell kicserélni és megindolták az árkülönböztetést?

Suciu: Igen, Birau mérnök tanulmányt és imutatást készített és azt elfogadtam.

Moldovan dr.: Az előző tárgyalásokon azt mondta, hogy nem volt szakértő. Miért nem értesztette a módosítási terveket is a legfelső műszaki tanács elé?

Suciu: Nem találtam szükségesnek, mert a legfelső műszaki tanács csak a három millió leimél többre kerülő munkálatokat ellenőrizi.

Azután az ideiglenes átvétel kérdése került szóba.

Cimponeanu dr.: Miért nem kérték a vállalkozótól részletes kimutatást a munkálatokról? Az ideiglenes átvétel csak a kimutatás beérkezése után történhetett volna.

Suciu: Véleményem szerint a részletes imutatás a végleges átvételhez lett volna szükséges. Az ideiglenes átvétel a pályázati kiírás lapján történt.

Suciu ezután ismertette, hogyan folyt le az ideiglenes átvétel és az erre vonatkozó kérdésekre adott választ.

Birau Virgil mérnök ismertette, hogyan kapott megbízást a hűtőberendezés terveinek előkészítésére és az erre vonatkozó szakirodalom tanulmányozása után hogyan készítette el a terveket. Majd a pályázat kiírásáról beszélt. Elmondta, hogy amikor az ajánlatokat felbontották, kiderült, hogy

a Freundlich-cég hetvenezer kilogramm húsról számított hűtőberendezésre tett ajánlatot, míg a többi ajánlat százhuszezer kilogramm húsról volt kiszámítva.

Ezenkívül az ajánlat több pontja nem egyezett a pályázati kiírással és már azért is ajánlatnak lett az elutasítását.

Elnök: A második árlejtésen résztvett a Freundlich-cég?

Birau mérnök: Nem vett részt.

Elnök: Ki nyújtotta be akkor a legkedvezőbb ajánlatot?

Birau mérnök: A Ganz-gyár. Mielőtt a második árlejtést jóváhagyták volna, a belügyminisztérium és a központi árlejtési bizottság vizsgálatot rendelt el az első árlejtés ügyében

annak a megállapítására, hogy miért nem tartották azt be? A vizsgálat megállapította, hogy a város érdekei védelmében helyesen járt el és az első árlejtés megsemmisítése tulajdonképpen a Freundlich-cég hibájából történt.

A délutáni tárgyaláson Birau mérnök a módosításokról is minden részletre kiterjedő vallomást tett, ezenkívül az ideiglenes átvételt is ismertette.

A bíróság a tárgyalás folytatását a jövő hétre, csütörtökre halasztotta.

Helytartók értekezlete a fővárosban

Szerdán, március 15-én, kezdődik meg Bucurestiben a belügyminisztériumban a királyi helytartók értekezlete, amelyen Marta Alexandru dr. királyi helytartó is résztvesz. Az értekezletre Marta helytartó magával viszi 149 gépelt oldalra terjedő kimerítő jelentését, amely az augusztus 14. és március 1. közötti időre terjed ki. A jelentés ismerteti a temesi helytartóság pénzügyi, gazdasági, kulturális és közigazgatási helyzetét, valamint tartalmazza a helytartóság öt évi munkatervét is. Rámutat a jelentés arra is, hogy a költségvetésben előirányzott munkálatokat miként fogantatosították. Beszámol a végzett útépitésekről, templomok, iskolák és egyéb középületek létesítéséről és javításáról. Külön fejezete szól a jelentésnek arról, hogy a politikai pártok megszüntetése óta a nép közhangulata lecsendesedett és megnyugodott. Foglalkozik a jelentés végül a román telepesek ügyével is, amelynek rendezésére javaslatot tesz.

A modern vízvezetékes Temesvár területén még mindig közel hatezer régi és egészségtelen kut van

A mostani esztendő folyamán Temesvár város területén újabb egészségügyi offenzívát rendeznek. Ezt az újabb ellenőrzést az 1938-ban lefolytatott offenzíva tapasztalatai és megállapításai szerint tartják be. Szomorú tény, hogy bárha Temesvárnak huszonöt esztendő óta működő modern és bőséges vizet szolgáltató vízvezetési hálózata van,

a város területén — különösen a kültereken — még mindig 5593 régi rendszerű, falusias jellegű ásott, vagy furt kut van.

Ezeknek a kutaknak a víze egészségtelen anyagokat, savakat, salétromot, vasat és piszkot tartalmazó talajrétegeken keresztül és rendszerint úgy ivásra, mint pedig mosakodásra egészségtelen. 974 régi kutat teljesen használhatatlan állapotban találtak. Ezek közül

140 kutat újjáépítettek, rendbehozatták, a többit pedig betömötték.

Az offenzívát végző hatósági személyek felhiv-

ták a kutak tulajdonosait, hogy ezek vizét lehetőleg csak kertek és udvarok locsolására használják és az ivóvizet inkább a város által létesített vízvezetési kutakból vegyék. Ilyen nyilvános vízvezetési kutakat a város területén 111 van.

Temesvárott a múlt évi egészségügyi offenzíva során 10,500 épület közül 9834 házat vizsgáltak meg. Megállapították, hogy a legtöbb ház téglából épült, bár a külső részekben akadnak vályogházak is. A Mehalában, amely 1910-ig különálló község volt, még mindig 1722 vályogház készült ház van. Az offenzíva folyamán

16 házat olyan diledező állapotban találtak, hogy azonnal elrendelték azok kiürítését és lebontását.

Tisztasági és egészségi szempontból 2915 lakást kifogásoltak. Ezek közül 2297 lakást azonnal rendbehozattak, a többi rendbehozására haladékosan adtak.

Amerika törvényesen védekezik a fasizmus és a kommunizmus ellen

Washingtonból jelentik: Az elmúlt napokban bejelentették, hogy a közeljövőben három törvénytervezetet terjesztenek a szenátus elé, amelyek azokra vonatkoznak, akik az Egyesült Államok kormányával szemben barátságtalan magatartást tanúsítanak. Az első tervezet kötelezi az Egyesült Államok területén működő fasiszta és kommunista szervezeteket, hogy hat hónaponként tegyenek jelentést az illetékes hatóságoknak tagnevsorokról és közölik tagjaink

működését. A második tervezet megtiltja, hogy fasiszták és kommunisták szolgálatot kaphassanak. A harmadik tervezet az idegen fasiszták és kommunisták deportálásáról intézkedik.

Április 5 — francia elnökválasztás

Párisból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy Franciaországban április ötödikén tartják meg a köztársasági elnökválasztást.

SCALA moziban

a szezon legjobb filmje fut naponta.

Spanyol milió, spanyol zene

Az andaluziai

éjszakák

Imperio Argentina világhírű énekesnővel

— Kellemes külföldi utat tenni...
— Igen, de sokkal helyesebb,
ha előbb

SORSJEGYET

vásárolsz az
Állami Sorsjátékra az

AURORA
elárusító helyeinél

amelyek eddig is a
milliomosok egész sorát

teremtették.

Menjen még ma az Aurora
elárusító helyeihez és vásá-
roljon sorsjegyet a

MÁRCIUS 15.-iki

húzásra. I. osztály
19. sorsjáték.

AURORA

HELYECIM SORSJEGYÁRUDA ELÁRUSÍTÓ HELYEI

LESZÁMITOLÓBANK R. T. I. ker. fiókja, Bulvardul Regele Ferdinand 8.

Az utóbbi esztendőök legborzalmasabb bűncselekménye

Amerikai embercsempészek meggyilkolták áldozataikat. Eddig
80 összeroncsolt holttestet találtak

Newyorkból írják: Az amerikai rendőrség az utolsó évtizedek legborzalmasabb gaztett-sorozatát leplezte le. Egy véletlen pneumatik-defekt jóvoltából, amely a rendőrség egyik rádiós autóját érte, olyan szörnyűségek derültek ki, amilyenekre még

az amerikai kriminalisztika történetében nem volt példa.

Az Egyesült Államokban a gengszterek egyik legjövendelmesebb üzlete már régóta az embercsempészet volt. A lelkiismeretlen banditák százelele trükköt találtak ki azoknak a bevándorolni akaró szerencsétlen embereknek a becsempészésére, akiknek különben reményük sem lehetett volna arra, hogy az Egyesült Államok földjére tehessék a lábukat. Ezek arra számítottak, hogyha egyszer belül lesznek az Egyesült Államok határain, akkor nyomtalanul el tudnak tűnni a milliók között, éppen ezért minden áldozatra készek voltak és a gengsztereknek minden pénzt megfizettek.

ÖSSZERONCSOLT TESTEK A FOLYÓ MELLETT

Az Egyesült Államok mexikói határain a Rio Grande északi partján, a hegyek között egy idő óta

szörnyen szétroncsolt testeket talált a rendőrség

Néhányan még életben voltak ugyan, azonban egyik sem volt eszméletnél, így gondolni sem lehetett a kihallgatásukra. Egy ízben egyszerre tíz ilyen szétroncsolt holttestet találtak egymástól nem messze a hegyek között, sőt egy más alkalommal tizenöt halottra bukkantak.

A rendőrség hónapokon át tartó nyomozással sem tudta a borzalmas rejtély titkát megfajteni.

A Rio Grande évtizedek óta az amerikai embercsempészek kedvenc működési területe volt. A mexikói oldalon működő gengszterek jó pénzért elvezették a vizumra hiába váró embereket a folyó bizonyos pontjainhoz azzal, hogy ott nyugodtan átushatnak az északi partra. Szinte minden éjszaka akadt kétségbeesett vállalkozó, aki uszva vágott neki a hatalmas folyamnak. Az Egyesült Államok határőrségei természetesen minden erejükkel azon voltak, hogy ezt megakadályozzák. Hatalmas fényszórókat állítottak fel a folyam egész hosszában,

ugyhogy a fényszórók minden talpalatnyi helyet meg tudnak világítani az északi parton. Nemesoda, hogy ilyenformán állandó puskaropogás hangzik fel az éjszakában, mert a fényszórók kigyulladásakor majdnem mindig megpillantanak egy-egy uszó alakot.

Nemrégiben teljesen átszervezték a mexikói határ mentén az őrszolgálatot és azóta lehetetlenné vált a régi módszerekkel az embercsempészet. A gengsztereket azonban ez sem riasztotta vissza. Csak módszert változtattak és

Történnék még csodák Hollywood-ban

Mondhatnánk: fehér holló, nedves tűz, zöld rózsza. Épp olyan valószínűtlen. Vagy a hollywoodi ezüstlakodalom még valószínűlenebb?

Ugyanazok az újságok tanuskodnak a csoda megtörténetéről, amelyekből megtanultuk, hogy Hollywoodban nincs örökházasság. Hogy Hollywoodban mindenki válik. Azért esküszik, hogy elváljon. Azért válik, hogy esküdhessen. És így tovább.

Most itt a hír, a megdöbbentő, a hihetetlen. Hollywoodban egy házaspár megérte az ezüstlakodalomát. Huszonöt éve él változatlan frigyben. Egyik sem cserélte fel a másikat ezalatt.

Az illető házaspár még csak nem is cukorka-árus-, sőt nem hivatalnokcsalád és egyáltalán nem tartozik a filmfővárosban is megtalálható gyérszámú „civiliek” közé. Hanem egy híres filmrendező és a felesége.

Hallgassuk el a nevüket. Épp azért, mert mindenki ismeri. Gondoljunk rájuk csak úgy, mint egy személytelen hollywoodi csodára. Mert vagy hazudnak a film-pletykaujságok, vagy csoda a filmrendező és a szíri ezüstlakodalma. De ha igaz, akkor szép és csöndesen kalapot emelünk. Azaz... pontosabban — ha szép is ez az ezüstlakodalom, van egy kis melléke. Hollywoodi aromája.

A boldog házastársak ugyanis „elmondják”, mi a huzontéves házasság lehetőségének a titka.

Mit mondanak vajjon? Azt, hogy, a boldog há-

két repülőgépet vásároltak, hogy azután éjnek idején ezeken a repülőgépeken szállítsák most már jó pénzért a bevándorolni óhajtókat a határon túlra.

Nemrégiben az amerikai rendőrség egyik rádiós-autójának a pneumatikja kipukkadt. Mialatt a vezető az éjszaka sötétjében az elhagyott országuton a pneumatikot javította, az automobil rádiókezelője titokzatos rádióbeszélgetést fogott fel.

Anyád haldoklik. Siess haza...

A rádiós rendőrök még a helyszínen megállapították, hogy a titokzatos üzenetet egy tőlük néhány száz méterre álló magános házból adták le. Feltűnő volt nekik a titkos leadóállomás üzenete, éppen ezért jelentést tettek felettes hatóságainak. Ettől kezdve minden éjszaka beállították a rendőrség egyik rádióállomását arra a hullámhosszra, amelyen a rádiós-autó az üzenetet az országuton felvette. Megállapították, hogy

ugyanazt az üzenetet minden éjjel sorozatosan leadják, sőt két leadási csoportot is meg tudtak különböztetni.

MEGNYILIK A FÖLD

Ez már több volt, mint véletlen, így a rendőrség megfigyelés alá vette a házat és környékét. Míngyárt az első éjszaka megállapították, hogy a titkos leadóállomás melletti sík mezőn minden éjjel leszáll egy repülőgép, sőt többnyire kettő is. A következő éjjel hatalmas rendőrsapat vette körül a környéket és a repülőgép leszállásakor minden irányból rendőrök és detektívek bukkantak fel. Kinyitották a repülőgép ajtaját és a gép belsejéből 15 ember szállt ki, akik vizum nélkül akartak az Egyesült Államok területére jutni.

Másnap reggel a rendőrség emberei a repülőgépet közelebbi vizsgálat alá vették. Szörnyű felfedezésre jutottak. Kiderült, hogy a pilóta mellett egy emeltyű volt, amelynek lenyomása után

a repülőgép padlózata kinyílt és a pokoli csapóajtón keresztül az utasok mind a mélységbe zuhantak.

Még az edzett idegzetű amerikai rendőrök is elborzadtak erre a felfedezésre.

A repülőgép most már nyugodtan folytatta tovább útját az egyik hivatalosan is ellenőrzött repülőterre, hiszen a rendőrség ezek után igazán nem találhatott már semmiféle titkos szállítmányt a gép belsejében.

Idáig még nem sikerült megállapítani, hogy az embercsempészbándának hány áldozata volt. Az utolsó időkben a Rio Grande vidékén

80 szétroncsolt holttestet

talált az amerikai rendőrség és kétségtelennek látszik, hogy ezek egytől-egyig az elvetemült gengszterek áldozatai voltak. A banda hat tagját letartóztatták. A rendőrség szerint a jól megszervezett társaságnak legalább 60 tagja volt.

zasetet egyetlen kulcsa a szeretet? Azt, hogy az együttélés tartósságát a hűség biztosítja? Azt, hogy a férfi vegye el, akibe először komolyan beleszeret és tartson ki mellette? Azt, hogy a nő őrizze magát az egyetlen igazi párja számára?

Ugyan, kérem. Hol vagyunk? Az erdőben?

Nem. Hollywoodban.

Hollywoodban így hangzik az ezüstlakodalmas nyilatkozat veleje:

A férj: A férfi sose vegye el az első szerelmét.

A feleség: A nő ne menjenek hozzá az első szerelméhez.

A férj: A férfi azt a nőt vegye el, akinek multja van, de sose akarja ez, a multat megismerni.

A feleség: Az az asszony becsüli meg a férjét, aki ismeri az életet.

A férj: A férj legyen pontos az ebédnél és egyáltalán mindig, viszont, amit a férj mond, az legyen szentírás, de — az asszonyt csak oda szabad vinni, ahova szeret menni.

A feleség: Bármit mondjon is a férj és bárkiről, legyen tisztában azzal, hogy a felesége mindig magára veszi.

A férj és a feleség: A házastársak rendezzenek időnként pihenőszabadságokat. De — egyedül.

Eddig van, tehát ez szükséges egy házasság tartósságához, s az ezüstlakodalomhoz.

Nó, persze, — Hollywoodban.

A munka új értékelése

Nem örvendetes dolog, ha az embert félreértik, mert ilyenkor az embernek legelőször is arra kell gondolnia, hogy nem volt-e képtelen értelmesen fejteni ki azt, amit akart? Persze, néha az olvasó elfogultsága az oka a félreértésnek.

A minap szóvá tettem, hogy az egyetemet végzett kisasszony a felét sem kapja a négy elemít végzett, huszonöt éves kifutó fizetésének. Ez tény, melyet meglátni és megírni szabad; de hogy ezért a kifutó urak hozzám írott leveleikben hányféle „jót” kívántak nekem, azt már nem írom meg. De komolyabb emberek, iparosok, szememre vetik, hogy én nem tudom megbecsülni a fizikai munkát, mert az iparos mennyit fáradság és öregségére mégis a nyomorúság vár rá, stb.

Ezekben a szemrehányásokban a félreértések özöne van, a fogalmakat tehát tisztázni szeretném. Először is, a kifutó urak nem értették meg, hogy én nem az ő munkabéruket sokallom, hanem az egyetemet végzett kisasszonyok fizetését keveslem.

Érthető, hogy a tizennyolc éves fiu inkább akar lenni kifutó jobb fizetéssel, mint iparosinas jövedelem nélkül, de aki tizennyolc éves korában ahelyett, hogy valami ipart akarna kitanulni, inkább a sokkal szabadabb kifutói pályát választja, az megérdemli azt a sorsot, mely az ifjú évek elmúltával rá vár.

Az iparos pályát és az ugynevezett fizikai munkát pedig én sokkal többre becsülöm, mint maguk az iparosok.

Előbb végezzük a „fizikai munkával”. Iparos uraim, ez a „fizikai munka” egy buta kifejezés; noha szelvében használják, semmi értelme sincs. Ugyanis minden munka fizikai, vagy más szóval élve: minden munka testi munka, mert test nélkül munkát kifejezni nem lehet. Minden munkához szükséges valamely szervünknek erőfeszítése; az egyik munkában izmaink, a másikban idegink feszülnek jobban; de nincsen olyan munka, melyben úgy az idegek, mint az izmok ne dolgoznának. Például, ha az ember egy óra hosszán szónokol (de nem úgy, hogy csak beszél, hanem úgy, hogy mond is valamit), ez egyszersmind fizikai munka is, mert bizonyos izomcsoportok (a csipónél és a karokban) jobban elfáradnak bele, mint ha az ember husz kilométert gyalogolt volna, — holott egy félórás beszéd legföllebb a hallgatót fárasztja, a szónokot nem. Bizonyos határon túl (melyet persze kevesen közelítenek meg), a szellemi munka egyszersmind óriási; és rohamosan fokozódó testierőfeszítést is igényel.

Visszont minden fizikai munka több-kevesebb szellemi erőfeszítést is igényel.

Tökéletesen értelmetlen dolog, hogy nálunk minden szellemi értéknek az iskolai bizonyítvány a mértéke, noha mindennap láthatunk diplomás embereket, akik tökéletes és iskolázatlan embereket, akik rendkívül értelmesekek. Amit nem az iskolában tanulnak az emberek, azt nem is tartják szellemi értéknek.

Vannak iparágak, amelyekben a szellem munkája nagyon fontos — sőt talán valamennyi iparág ilyen.

Vannak jó iparosok — kevesebben — és vannak gyenge iparosok, — többen.

Nézzük például a könyvkiadókat. Az egyiknek a munkája, érték dolgában, úgy aránylik a másikéhoz, mint egy a tízhez. Mi ennek az oka? Az, hogy az egyik gondolkodás nélkül dolgozik, a másik pedig vigyázva, spekulálva, a legjobb és legizlésebb kivált keresve, szóval: nemcsak kézzel, hanem ésszel, szívvel és lélekkel.

Könyvet kevés ember lát, de például butort mindenki lát és így mindenki tudja, hogy az egyik asztalos munkája kitünő és gyönyörű (igazán „művészi”), a másiké pedig silány kontárkodás akkor is, ha ez az asztalos letette a mestervizsgát. Mi a különbség oka? Azt mondják, a „kéz ügyessége”. De mi teszi a kezét ügyessé? Az ész, a szellem, annak az elgondolása, hogy „minden darab, ami az én kezemből kikerül, engem reprezentál”. A jeles osztályzatú iskolai dolgozat írásához sokkal kevesebb gondolkodás és figyelem, tehát kevesebb szellemi munka kell, mint egy olyan asztalfűző elkészítéséhez, mely könnyen, simán, zajtalanul ki- és behuzható és nem hagy nyílásokat, melyeken bemehe: a por. De óriási különbségek vannak még abban is, ahogyan egy hentesegéd levág egy karajt.

Minden ipari munkán meglátszik, hogy mennyi szellemi munka van benne. De azt, aki nyolctól tétőig rubrikákat tölt ki gépiesen, mi jöve nevezik szellemi munkának, azt igazán nem értem.

Szellemi munkáink nagyrésze tulajdonképpen fizikai munkát végez és fizikai munkáink közül nagyon sokan — iskolai képzettség nélkül is — tulajdonképpen szellemi munkát végeznek.

A munka értékelésében valami új rendszerre volna szükség.

Azonban nem vagyok hajlandó azt hirdetni,

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

Földet és házhelyet osztanak Magyarországon

Telegi Mihály földművelésügyi miniszter nagyjelentőségű nyilatkozata

Debrecenből jelentik: A tisztántuli mezőgazdasági kamara tegnap délelőtt tartott ülésén gróf Telegi Mihály földművelésügyi miniszter is felszólalt és többek között a következőket mondotta:

— A magyar közéletnek még soha nem volt olyan nagy jelentőségű kérdése, mint a földbirtok-reform. Olyan mezőgazdasági politikát akar folytatni a kormány, amely fajvédő jellegű.

A földbirtokreformmal kapcsolatban házhely akcióit indít a kormány, amely azt akarja elérni, hogy Magyarországon minden magyar saját házában lakhasson. Rövidesen törvényjavaslatot nyújt be a házhely-akció kérdésében és a kishaszonbérletek alakításával kapcsolatban is. Erre a célra mintegy 1 millió 400 ezer katasztrális hold területet kell igénybe venni.

Elsősorban számításba jönnek azok a parlagon heverő területek, amelyek eddig nem kapcsolódtak bele a nemzeti termelésbe. Igénybe kell venni a zsidó kézben levő összes birtokokat, terü-

leti nagyságukra való tekintet nélkül. Gondoskodni fogunk arról, hogy a földbirtok ne juthasson ismét zsidó kezekbe. Ennek meggátolására a törvényjavaslatban van egy szakasz, amely lehetetlenné teszi, hogy zsidó 600 négyzetökönél nagyobb területű földet vásárolhasson Magyarországon. Igénybe veszik a külföldi állampolgárok tulajdonát képező birtokokat is, de ha az illető állammal viszonyosság áll fenn, akkor természetesen ezen ország állampolgárainak földbirtokaira nem vonatkoztatik a kisajátítást.

Igénybe veszik a részvénytársaságok és a bankok tulajdonát képező földeket, továbbá azokat, akik birtokaik jövedelmét külföldön költik el és végül a hitbizományban levő bérleteket.

Lehetővé tesszük, hogy földtulajdonosok részes szerződéseket köthessenek, de a szerződések betartását pontosan ellenőrzik, hogy lehetetlenné váljon a munkásság kiuzsorázása. Gondoskodás történik a ritka népességű területek betelepítésére és ezzel kapcsolatban elsősorban a dunántúli országrész jöhet számításba.

Egyiptom ezeregyévszaka legpazarabb esküvőjére készül

Faruk király huja százmillió értékű „szerény” ajándékot ad a vőlegénynek

Kairóból írják: Irán trónörököse: a husz éves Mohamed Reza Szaakur herceg, három napja érkezett meg Egyiptom fővárosába, ahol március tizenhatodikán tartja meg esküvőjét Faruk király húgával, a szépséges Favszia hercegnővel.

A fáraók országa lázas izgalommal készül erre a nagy eseményre. A főváros uccái zászló- és virágszítókkal öltöztek. A legtávolabbi felh-falvakból is szakadatlanul érkeznek a küldöttségek. A Niluson mozogni sem lehet a feldisztelt hajók és ünnepi bárkák áradatában; a sivatagból érkező tevékaravánok messzi törzsek ajándékait hozzák.

Már vasárnap megkezdődtek az ünnepségek, amelyek megszakítás nélkül tartanak a házasságkötés napjáig. A királyi palotát lelkes tömeg veszi körül. Mindenki tudja, hogy Kelet két leghatalmasabb uralkodójának ezt az egyesülését — amelynek politikai jelentőségét sem lehet lebecsülni —, az Ezeregyévszaka káprázatos pompáját; megszégyenítő fénvüzéssel üli meg az udvar; az emberek képzeletét azonban mindemelkedt a menyasszony és az anyakirályné csodás ékszeri és ruhái foglalkoztatják, amelyek egyenesen Párisból érkeztek.

Favszia hercegnő diadémja kettős sorba foglalit ötvennégy nagy és ötvenhárom kisebb gyémántból áll, nyakláncán pedig kétszázhatvan kisebb és kilencven nagyobb briliáns ragyog, amelyeket hat hónapig tartó munkával kutattak fel a világ legjelentősebb gyémántpiacain. Két körtealau gyémántfülbevalója egymagában tizenhét karátot nyom. Az egész ékszerösszeállítás értéke román pénzben meghaladja a 30 millió leit.

Nazli anyakirályné háromsoros fejéket négy-százhatvanhárom kisebb és százhetvenkilenc nagyobb gyémánt alkotja; négy soros igazgyöngy-nyakdíszét háromszázötvenkét kisebb és százötvenkilenc nagyobb briliáns egészíti ki. Az anya és leánya ékszeri összeesen hatszáznyolc karátot nyomnak. Eltekintve az indai maharadszák drágaságai-

tól — amelyekről pontos kimutatásokkal nem rendelkezünk — és az angol királyi család ékszereitől, sehol a világban nem található manapság ilyen tömegű remekbe csiszolt gyémántot.

A menyasszony ruháit a legjobb francia divat-északolók szállították. Külön kiemelendő egy csodálatos hermelinpalást, amelynek értékét; mintegy 3 millió leire becsülik. Másik jellemző részlet: Favszia hercegnő, muzulmán szokás szerint, pénzajándékot is visz magával a vőlegény házába. Ez a „szerény” ajándék körülbelül 100 millió leire rug.

Maguk az ünnepségek kerti mulatságok, udvari fogadtatások, díszlakomák március tizenhatodikán érik el csúcspontjukat: ekkor írják alá a két királyi ház képviselői és a jegyzések a házassági szerződést. Ezután a trónörökös és a fiatal felesége, Nazli anyakirályné és a többi egyiptomi királyi hercegnő kíséretében diszhajóra száll, hogy ennek fedélzetén tegye meg az utat Perzsiáig.

A pálmákkal, diadalkapukkal, virágfüzérekkel ékített, fehér és arany színekben pompázó, szerény ajándékkal megteremtett hajó, mint valami ókori legenda megtévesztője, lassan lesiklik majd a Vörös-tengeren, megkerüli Arabiát és a Perzsa-öböl gyöngyházainak nyüzsgő bárkáitól kisérvé, a parton felsorakozó lakosság üjjongása közben, Sappur kikötőjében vet horgonyt. Az egyiptomi hercegnő-assyonyon itt teszi majd lábát először arra a földre, amely ezentul második hazája lesz. Hogy ne érezze idegenül magát, az előretartott egyiptomi udvari szolgahadsereg rendelik melléje.

És most már Perzsa földjén folytatódik a diadalmen, hogy április tizennegyedikén, a rózsaker-tekől ővezeti, márványból készült, rubintokkal kirkott iszpanhi királyi palotában, a második, perzsa szertartásu esküvővel érten véget.

Kelet népei még sokáig fognak álmódzni erről a mesebeli egybekelésről...

hogy „a munka biztosítja a jövőt”. Ezt hirdessék csak azok a szélhámosok, akik nem dolgoznak.

A jövőt ma semmi sem biztosítja, még a jó kiadós örökség sem, bár azt mondják, hogy az nem megvetendő. Nem biztosíték a panama vagy család utján szerzett pénz sem, mert semmi sem könnyebb, mint egy vagyont elveszíteni.

Mindnyájunk jövőjét egyedül az állam bizto-

síthatná (amennyire emberileg lehetséges), mert az állam kizárólag csak azért van, hogy jelenünket és jövőnkét biztosítsa, — az államnak más létjogosultsága nincsen.

Egyik olvasónk közli velem azt az ötletet, hogy az állam adón kívül biztosítási díjat is szedjen mindenkitől, de a rokkantság vagy öregség idején segítessen is mindenkit.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magasoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Művész, kérem,

én Magát már régen ismerem és éppen ez az ismeretség bátorít fel arra, hogy így ismeretlenül levelet írjak Magának.

Emlékszem Magára művész, amikor még „első szám” volt egy kolozsvári bárban és tudom az okokat is, amikért Maga, aki nem született az éjszakai életre, erre a nehéz és küzdelmes pályára ment. Maga akkor még nagyon fiatal volt, nagyon tapasztalatlan, nagyon csinos, nagyon barna és azt hitte, hogy a szépséggel mindent le lehet győzni. Elélt maga alá lehet győzni, akadályokat lehet ugratni vele, mint egy telivér versenypárival és meg volt győződve arról is, hogy aki szép, annak mindent szabad.

Nem hitte el, hogy mégis csak annak a francia trónnak van igazsága, aki nagyon szellemesen és nagyon keserűen azt írta egyszer egy olyan kislánynak, mint, amilyen Maga volt akkor, Művész: „A szépség és a szegénység nem fér meg sokáig együtt. Vagy a szépség mulasztja el a szegénységet, vagy a szegénység a szépséget...”

De folytasuk Művész. Láttam Magát később az ország fővárosában, egy nagyon rendezettségű városban. Maga akkor már befutott. Ismerte az éjszakát, annak furcsa alakjait és azok is ismerték Magát. Ha jól emlékszem, akkoriban vörös haját viselt. Ivott vesztül, — csak konyakot ivott és viskít.

Abból a kolozsvári irílányból, aki Maga volt azelőtt és akit én olyan sokszor elnéztem otthon, korzón, cukrászdában, színházban, amint, — mint egy magát a patakban csodáló fiatal őz — kényes mozdulattal húzta fel kesztűjét, vagy igazította meg hajában az állandóan rakoncátlanokó hajfürtöt, mondom, abból a finom és jólvevett irikisszonyból, akit alkóvos szobák mélyén függönyök és drága szőnyegek között neveltek örökké levendula szagú nagyménik, ebből a virágszirmoszerű és hamvas szép-szerű kislányból bizony semmi sem maradt.

Csak a szeme maradt a régi, a nagy, bánatos, szomorú szép szeme, amely napról-napra bánatosabb, napról-napra szomorúbb lett.

Tegnap este újra láttam Magát, Művész. Egy sarokban ült, egyedül. Így ülhetett magába roskadva Wilde Oszkár, amikor kijött a börtönből és elhagyott összes barátai és hívei.

Fekete párolgott Maga előtt, Művész, lassan kihűlt, de Maga hozzá sem nyúlt. Ugy vitte el a pincér, ahogy kihozta.

A Maga hűgára gondoltam akkor, Művész. Arra a fiatal kis lányra, aki most éppen olyan, mint Maga volt azelőtt hat évvel. A hűgára, aki azt tudja, hogy Maga megszökött Amerikába a szerelme után és titokban biztosan roppant büszke Magára, mert olyan merészen és bátran merete kiharcolni az élettől a boldogságot.

Mihez fog kezdeni, ha egyszer úgy érzi, hogy elég az éjszakai életből, mi fog csinálni, ha híres szépségének mai romjai is eltűnnek. Nem tudom. Biztosan Maga sem tudja. Talán éppen erre gondolt tegnap este, két pohár ital között a hangulatvilágításos lakásban.

Ezeket akarom elmondani Magának, Művész, talán a kezébe kerülnek ezek a halk sorok. Talán felébred a lidérces kábulatból, amelyben évek óta él és talán magára eszmél, hiszen még mindig nem késő. Amíg az ember fiatal, ha ki is kopott már bőle a lendület, mindig újra kezdheti...

Ismeretlenül köszönti régi híve
ÖSSZ JÓZSEF

Március 11

Szombat

Szilárd Aladár
Sofernie, Heraclius

1842 március 11-én született Eötvös Károly ügyvéd, politikus és író. Már fiatal korában képviselőnek választották és feltűnt politikai beszédével. Mint ügyvéd európai hírnevet szerzett magának a tiszaezslári perben, — melyben a zsidókat azzal vádolták, hogy keresztény gyermekek vérért veszik, — megtartott védőbeszédével. Mint író zamatos, népies nyelven írt. Irásaiban sok a humor, a derű és az eredetiség. Nevezetesebb munkái: Utazás a Balaton körül, A nazarénusok, A Jókay-nemzettség, Kicsinyek és nagyok, A nagy per, amely ezer éve folyik s még sincs vége.

1703 március 11-én született Amadé László báró, jeles dalköltő. A jezsuiták nagyszombati egyetemén tanult, majd a gráci egyetemen a bölcsélet doktorává avatták. Sokat katonáskodott és vitézül viselkedett. Igazi költő volt, aki legtöbb versét rögtönzötte. Sok verséből később népdal lett. A szép, fényes katonának arany, gyöngy élete kezdetű katonadal is tőle való.

1917 március 11-én tört ki Oroszországban a forradalom, amelynek Kerenszkij Sándor szocialista vezér volt a vezetője. A Kerenszkij-forradalom bukatta meg a cárizmust és kényszerítette lemondásra II. Miklós cárt. Azonban Kerenszkij nem birt az akkor már fékevesztett tömegekkel és csakhamar megbuktatta őt is Lenin kommunizmusa.

(—) ÖFELSÉGE KÖSZÖNETE A TEMESI UJSÁGÍRÓCÉHNEK. Arra a hódoló lávira, melyet a temesi újságírócéh a múlt vasárnapon tartott díszülésről küldött Öfelségének, tegnap érkezett meg a kabinetiroda válasza, Concituu Ianou az újságírócéh elnökének címére. A király Öfelsége — hangzik a távirat — köszöni a temesi helytartóság újságírócéhének és Önnek a díszgyűlés alkalmából küldött hódolatát. Buhmann Eugen, Öfelsége magántitkára.

(—) KIRÁLYI KÖSZÖNET. A Temesvári Tornaegyesület hatvanharmadik évi közgyűlése alkalmával Carol király, Öfelségének hódoló táviratot küldött. A király Öfelsége, Buhmann Eugen magántitkár útján az egyesület elnökségének köszönetét fejezi ki.

— Nagy havazás Predealon. Tegnap Predealon és a környékén hatalmas havazás volt úgy, hogy a hegyeket 40—50 centiméteres hóréteg borítja. Ezzel szemben a Fekete tenger partvidékén tavaszi jellegű déli szél uralkodik és megkezdődött a vándormadarak huzása észak felé.

(—) EVANGÉLIKUS ESTÉLY NAGY-SZENTMIKLÓSON. A nagyszentmiklósi magyar evangélikus egyházköztség vasárnap, március 12-én este hat órák a templomban vallásos estélyt rendez. Belépti nincs, ellenben adományokat az egyházi énekhar részére köszönettel fogadják. A műsoron szerepelnek: Kessler Antónia, Székely Jolán, Kesslerné Sinkovits Ilona, Székely Ernőné, Becker János és az énekhar. Az ünnepi beszédet Kessler Ede lelkész mondja.

— Szlovákia és Magyarország között szünetel a telefonösszeköttetés. Budapestről jelentik: Tegnap este 8 óra óta Budapest és Szlovákia között megszakadt a telefonösszeköttetés. Az összes telefonvonalatak állami beszállgatásukre veszik igénybe, a magánbeszélgetéseiknek.

— NÉMETORSZÁG CAFOL. Berlinből jelentik: Itteni politikai körökben nem foglalnak állást a Journal des Debatts azon állításával kapcsolatban, amely szerint Németország 1939-ben állítólag megkezdte külpolitikai akciókat kezdene. Ezekben a körökben teljesen szükségtelennek tartják, hogy minden légből kapott hírrel foglalkozzanak.

Eiffel mérnök

névét most sokan emlegetik abból az alkalomból, hogy legnagyobb műve, az Eiffel-torony jubilál. Előtt ötven évvel, március elején lett készen a háromszáz méter magas vastorony, amely egész Páris uralja ma is karcsú lendületével. De amit kevesebben tudnak, magyar vonatkozásban is maradtan alkotott a kiváló Eiffel; résztvett a budapesti Margit-híd építésében és ő alkotta meg a szegedi nagy árvíz után a Tiszán átvezetett új közúti hidat. A hártalan sok munka nem örölte meg szervezőtét. Apostoli kort élt meg, csak 1923-ban halt meg kilencvenéves korában. De az Eiffel-tornyot, szelleme óriási gyermekét, végtelenül szerette utolsó napjáig. A harmadik emeleten, a torony legmagasabb pontján, külön kis szobája volt az öreg úrnak. Itt dolgoztatott emlékiratait s ha elfáradt, ledől az ócska pam-lagra s így nézegette Páris az ó tornyából, amelyhez képest még a legmagasabb építmény is alacsony volt.

Angol divat

Új divat hódít Anglia hölgyei között, merőben új az asszonyi szeszélyek széles skálájában: kis oroszlanesemetéket tartanak otthonukban, mint kedvenc háziállatot. Ma még az oroszlanoklyók a divat, de nem tudni, hol áll meg ez a szenvedély. Ha belép egy látogató egy kertes családi házba London kertes negyedében, oroszlanoklyók barátságosan tekintetbe ütközik. És a szegény angol férj, aki este fáradtan hazajön hivatalból és szeretne egy csésze teát nyugodtan elfogyasztani, nem térhet ki a gyengéd házastárs kérése elől, hogy sétáltassa meg a család kedves háziállatját. Allakereskedők megerősítik, hogy Anglia hölgyei újabban fiatal oroszlanokat és medveklyókat tartanak kutyák helyett. Palmer, az ismert londoni állatkereskedő elmondta, hogy a szeszélyes divat meglehetősen elharapódzott már. Egy előkelő fiatal lady a napokban himalájai medvét rendelt nála. Oroszlanoklyókra nagyon sok előjegyzése van, mert a rendelkezésre álló készlet teljesen kifogyott. Az oroszlanesemetéket 4—5 hónapos korukig a kertben lehet láncon tartani, de aztán nagyon gondosan elzárt ketrecben maradhatnak csak meg. Vajjon mi lehet a magyarázata ennek a különös divatnak, kérdezte egy újságíró az állatkereskedőtől. Szerinte semmi más, mint hiúság. A nők mindig keresnek valamit, ami új, ami meglepő és ami nincs még — a barátnőiknek.

(—) KÖZIGAZGATÁSI ÉRTEKEZLET A KIRÁLYI HELYTARTÓSÁGON. Hétfőn, március tizenharmadikán délelőtt, tíz órák a temesi királyi helytartóságon az összes felügyelők jelenlétében közigazgatási értekezlet lesz, amelyen elhangzanak a szokásos havi jelentések.

— Nagyszabású kábitószercesmpészést lepleztek le. Bucurestiből jelentik: Az állambiztonsági hivatal széleskörű nyomozást folytat a Cernautiban leplezett kábitószercesmpészék ügyében. A csempészbanda az ország majdnem minden városában rendelkezett összeköttetésekkel, különösen Moldovában. A banda vezetője Nechita G., akinél letartóztatása alkalmával 40 ezer lei készpénzt és nagymennyiségű kokaint találtak. A kokain gramját 500 leiert árulta. Nechita kijelentette, hogy a kábitószerceket egy helybeli orvos receptjei alapján szerezte, de ilyen orvosokkal összeköttetést tartott fenn más városokban is. Ezt a cernauti orvost szintén letartóztatták. Szenciaciósi elfogatások várható orvosi és gyógyszerészkörökből is.

— Meghalt egy 113 éves asszony. Bucurestiből jelentik: A muscelmegeyi Dragos községben 113 éves korában elhunyt Sava Popa asszony. A matróna élete utolsó évéig kitünő erőben volt, a mezőn dolgozott és olyan kitartóan lovagolt, mint a fiatalok. Igen kevés alkoholt ivott és leginkább növényi éledelekkel táplálkozott.

— Útlevel nélkül a tartózkodási engedélyek érvénytelenek. Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség idegenellenőrző hivatala közli az idegen állampolgárokkal, hogy útlevel nélkül tartózkodási igazolványaik érvénytelenek és március 30-ig kötelesek jelentkezni, hogy ezeket az igazolványokat személyazonossági igazolványokkal cseréljék be.

— Palesztina felé erősen fellendült a román hajózás. Constantából jelentik: A Transilvania gőzhajó tegnap este elindult Haifába 400 utassal a fedélzetén. Az utasok valamennyi férőhelyet lefoglalták. Tekintettel arra, hogy az utasforgalom óriási mértékben megnőtt Palesztina felé, a tengerhajózási társaság ismét forgalomba helyezte a Dacia és Romania nevű hajókat. Az érdeklődés olyan nagymértű, hogy már hónapokkal előre lefoglalták az összes jegyeket, különösen Csehszlovákiából érkező utasok.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJLEI SZOLGÁLATA:

Szombaton, március 11-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Bratianu téren levő Götz gyógyszerár.

A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszaliis gyógyszerár és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerár.

A III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerár.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

(—) **BARAN CORIOLAN DR. MINISZTER TEMESVÁROTT.** Baran Coriolan dr. miniszter csütörtökön éjjel tíz órakor Temesvárra érkezett és a lakására hajtatott. A miniszter pénteken délelőtt megjelent a városházán Tieran Emil dr. főpolgármesternél, akivel együtt elment a helytartóságra, ahol több órán keresztül megbeszélést folytatott Marta Alexandru dr. királyi helytartóval. A délután folyamán a miniszter több látogatást tett, az estét pedig a lakásán töltötte.

— **Közelítés a Vatikán és az istanbuli pátriárkátus között.** Istanbulból jelentik: Most történt meg első ízben, hogy a Vatikán az új pápa megválasztását közölte az istanbuli pátriárkával. A Vrođni című lap azt írja, hogy nem csupán egyszerű udvariassági tényről van szó, hanem az azt jelenti, hogy helyreállították a normális kapcsolatokat a két nagy katolikus egyház között, amely nagy meglepedésre szolgál a világ katolikuságának, amely már régen várta ezt a közelést.

— **Új repülőterek Romániában.** Bucurestiből jelentik: A román aviatika fejlesztésének programjában a repülőterek megsokszorozása is szerepel. Az ország különböző központjaiban új repülőtereket létesítenek és pilótaképző iskolákat nyitnak. A légügyi minisztérium rendelkezése a legközelebb két új terepen: Giulesti és Poesti-Leordenében létesítenek repülőállomást.

— **Új hadihajót építenek Franciaországban.** Párisból jelentik: A Newyork Herald Tribune európai kiadása közli, hogy a tengerészeti minisztérium rendelkezése egy új, negyvenöt ezer tonnás hadihajót építenek. Az új hadihajót „Newyork”-nak keresztelik el. A hajó építésének költségeire százmillió dollár rendkívüli hitelt megszavazását kéri.

— **Negyvenkétmillió fontba kerül az angol légvédelmi gyakorlat.** Londonból jelentik: A legközelebb megtartandó légvédelmi gyakorlatok 42 millió fontsterlingbe kerül az angol belügyminisztériumnak.

(—) **SZÖRÉNYMEGYEI KÖZSÉGEK VILLAMOSÍTÁSUKAT KÉRIK.** Tersegova, Szlatina, Örményes, Domasnia, Ruszka, Újszadava és Ószadava községek küldöttsége tegnap megjelent a helytartóságon, ahol felkereste Ciupe Gheorghe dr. vezértitkárt. A küldöttség nagy vízerőtelep létesítését kérte, amely lehetővé tenné ezeknek a községeknek villamos árammal való ellátását. A villamosítási létesítése hat millió lei költséggel járna.

— **EGYIPTOMBAN DÖL EL AZ ASZTALITENISZ VILÁGBAJNOKSÁG.** Kairóból jelentik: A mezőgazdasági intézet ünnepélyesen felidézett palotájában kezdték meg pénteken délelőtt Faruk király védnöksége alatt az asztali tenisz világbajnokság küzdelmeit. A küzdelemben 12 nemzet versenyzői vesznek részt. Az első nap eredményei a következők: Jugoszlávia—Franciaország 5:0, Anglia—Románia 5:0, Litvánia—Egyiptom 5:2, Görögország—India 5:3, Csehszlovákia—Luxemburg 5:0, Jugoszlávia—Anglia 5:3, Németország—India 5:2, Csehszlovákia—Románia 5:0, Litvánia—Görögország 5:2, Jugoszlávia—Luxemburg 5:1, Csehszlovákia—Litvánia 5:1, Jugoszlávia—Egyiptom 5:0.

(—) **VARGANICS JÓZSEF OBÉBAI PLÉBÁNOS HALÁLA.** Varganics József, obébai katolikus plébános, hatvankét éves korában meghalt. Az egyházmegye képzett lelkesítő és középiskolái után a temesvári teológiára került, amelynek elvégzése után 1901-ben szentelték pappá. Mint kaplán működött Krassova, Vinga, Sztancsova és Óbessenyő községekben. Hittanító volt Makóújváros, plébános Sztancsován és kórházi lelkesítő Nagybecskerekben. 1923-ban Obéba neveztek ki plébánosnak és ezen idő óta ott működött a hívek őszinte szeretete közepette. Az utóbbi időben sokat betegeskedett. A holttestét Temesvárra szállítják és vasárnap, e hó tizenkettedikén délután 4 órakor temetik a józsefvárosi temető Péger-kápolnájából. A temetési szertartást Metzger Márton prépost-plébános végzi.

Szerkesztői üzenetek

T. I. Babsa. Tantónői állás elnyerése céljából szíveskedjék hétfőn, március 13-án, délelőtt a Déli Hírlap szerkesztőségében jelentkezni.

Mozzi

M Ů S O R :

APOLLÓ: Mindent érted. (Angol film).
ATLANTIC (Erzsébetváros): A fúria (angol).
Kék mazurka (német).
CAPITOL: Főnyeremény. (Német film).
RIVOLI: Atlantis. (Angol film).
SCALA: Andaluziai éjszakák. (Német film).

Egy kecske miatt háborúság tört ki mely emberéletet követelt áldozatul

Alacsonytermetű, vékonydögű ember Cadarescu Jon, a szörény megyei Dobresti község kecskepásztora, aki az elmúlt évben, október 14-én, több késszúrással megölte Mircu Axentet, a község legerősebb legényét. A két ember között egy kecske miatt tört ki a háborúság. Cadarescu ugyanis az egyik napon este, amikor a kecskenyáját a faluba emelte, az erdőben felejtette Mircu kecskéjét, amelyet egy kóbor kutya meharapott. A kecskét másnap megtalálták, de a kutya által alaposan meghajszolt jámbor állat a kimerültség és a sérülések következtében elpusztult. Mircu akkor egy másik kecskét követelt a pásztortól, aki belátta, hogy hibázott és

hajlandó is volt kárpótolni a gazdát.

Mircu azonban nem fogadta el a felajánlott állatot, mert éppen olyat akart, mint amilyen az elpusztult kecske volt. Cadarescu nem talált ilyent, mire Mircu alaposan elverte. Cadarescu napokon keresztül rettegésben élt, mert félt az erős Mircutól, aki október 14-én reggel már bejárta az egész községet és a kecskepásztort kereste. Cadarescu meghallotta, hogy Mircu kere-

si, mire félelmében hazaszaladt. Éppen a tornácra tartózkodott, amikor Mircu felkereste. Ketőjük között az elpusztult kecske miatt újabb szóváltás támadt, de mielőtt még Mircu rátamadhatott volna,

Cadarescu kést rántott és azt Mircu testébe dőfte.

Izgalomban nem elégedett meg azzal, hogy ellenfelét harc képtelenné tegye, hanem addig szúrkalta, amíg élet volt benne. Így adták elő az esetet a temesvári büntetőtábla tegnapi tárgyalásán Cadarescu védői és a fejletlen gyerekeket benyomását keltő kecskepásztor is azzal védekezett, hogy életének védelmében cselekedett, amikor kést rántott és megölte ellenfelét. A védők ezenkívül utaltak arra is, hogy Mircu nagyjereű ember volt, aki állandó rettegésben tartotta fenyegetéseivel a vádlottat és ez joggal tarthatta, hogy meg akarja ölni. Arra az álláspont-ra helyezkedtek, hogy a vádlott jogos önvédelemből cselekedett és felmentését kérték. A büntetőtábla elfogadta a védők érvelését és

felmentette Cadarescut a vád alól.

Oroszországban elismerik a bírálat jogát

Milyen módosításokat tervez a kommunista párt kongresszusa

Moszkvából jelentik: A Havas-ügyökség jelenti: Pénteken kezdődött meg az orosz kommunista párt 18-ik kongresszusa. A kongresszus napirendjén a különböző módosító intézkedések szerepelnek, amelyek lehetővé teszik a párt tagjainak a bírálat jogát és biztosítják őket arról,

hogy kihallgatás nélkül nem ítélik meg fölöttük. Meg fogják könnyíteni a pártba való belépés feltételeit és a jövőben a tagfelvételhez elegendő lesz csak annyi, hogy a jelölt elismeri és magára nézve kötelezőnek tekinti a párt programját.

Németország elfoglalta az északi sarkvidék egy részét

Berlinből jelentik: A Ritscher kapitány parancsnoksága alatt álló német expedíció az északi sarkvidék 35 ezer négyzetkilométernyi területéről térképet készített. Németország tiltakozott a norvég szuverenitás kiterjesztése ellen erre a területre nézve, mert a norvég kormány

január 14-iki határozata alapján fennhatósága alá vette azt a területet is, amelyet a német expedíció fedezett fel. Miután norvég kutatók ezen a területen még nem jártak, így Németország birtokába vette a Ritscher kapitány által felfedezett területeket.

— **ZÜRICH I TÖZSDEZÁRLAT.** Páris: 11.66 és egynegyed, London: 20.63 és egytized, Newyork: 439 és hétényolcad, Brüsszel: 13.97 és fél, Milánó: 23.13, Amsterdam: 233.62, Berlin: 176.50, Szófia: 540, Prága: 15.04, Varsó: 83, Belgrád: 10, Bucuresti: 3.37.

(—) **HALÁLOZÁSOK.** Meghaltak: Szabados Irma három éves, Tanasescu Elisabeta született Tarlea ötvenkét éves, Albrecht János három hónapos, Marca Lucian öt éves, özvegy Peteleu Mária született Pomut hetven éves.

— **SVÉDORSZÁGNAK NEM KELL A NEMET AJÁNDÉKREPUHÓGÉP.** Berlinből jelentik: Az elmúlt ősszel lezuhant és elpusztult a svéd vörös kereszt egyesület legnagyobb repülőgépe. Göring marsall legutóbb felajánlotta, hogy egy nagy német repülőgépet fog ajándékozni a svéd vörös kereszt egészségügyi céljaira. Igen nagy feltűnést keltett, hogy a svéd kormány ezt az ajándékot visszautasította. Az Essener National Zeitung nagy felháborodással ítéli el az ajándék visszautasítását.

— **ANNESZTÁIA A KATONAI JELENKEZÉST ELMUNDSZTÓKNAK.** Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelmi minisztérium rendeletét végrehajtotta azokat, akik nem jelentkeztek E. I. modellű katonai könyvecskék láttatására.

— **BIZALOM GANDHI IRANT.** Londonból jelentik: A Reuter iroda jelentése szerint az indiai nemzeti kongresszus bizalmat szavazott Mahatma Gandhinak. A kongresszus sajnálatát fejezte ki afelett, hogy több föltételezett megátámadtak, annak ellenére, hogy ezek Gandhi hívei voltak. A nemzeti kongresszus baloldali tagjainak véleménye szerint a Gandhival szembeni bizalmi határozat bizalmatlanságot jelent a kongresszus elnökével Bosevel szemben.

Japán megfenyegette Angliát

A japán lapok cikkeket közölnek és megtorlással fenyegetik Angliát azért, mert Kínának stabilizációs kölcsönt nyújtott. Az Egyesült Államok hankeni főközszála felkereste a japán főközszála és energikusan tiltakozott az amerikai templomok és missziók bombázása ellen. Icsiangban 17 bomba esett az amerikai épületekre és nagy károkat okozott.

— **Gandhi az indiai alkirály előtt.** Londonból jelentik: A Reuter-iroda jelenti, hogy az indiai alkirály a jövő hét szerdáján kihallgatáson fogadja Gandhi mahatmát.

(—) **TEMESVÁR SVÁJCI KÖLCSÖNENEK ÜGYE.** Annak idején a város a vízvezeték és csatornázási létesítmények svájci bankoktól nagyobb kölcsönt vett fel. Ez a kölcsön az elmaradt részletekkel és kamatokkal a mai pénzürték szerint hatvan millió lei. A városnak sikerült most megállapodni az állami letéptéztárral, hogy ezt a hatvan millió leit a Nemzeti Bank útján a svájci hitelezőknek kifizeti. A város a hatvanmillió leit könnyű feltételek mellett fizeti majd vissza a letéptéztárnak.

(—) **SZEMÉLYI VÁLTOZÁS A PÉNZÜGY-IGAZGATÓSÁGON.** A pénzügyminiszter a temesvári beszedési pénzügyigazgatóság vezetésével Popovici Gedeon igazgatót bízta meg, aki eddig hasonló minőségben Cămpulungban működött.

(—) **ELHUNYT MAGYAR IFJÚ.** László Mihály, a Gyárvárosi Római Katolikus Ifjúsági Egyesület sportosztályának vezetője, húszévesen eszenedős korában, vakséggel járó következtében meghalt. László Mihályt, aki lelkesen résztvett minden ifjúsági mozgalomban, ma, szombaton délután öt órakor temetik a gyárvárosi Marechal Joffre uca 19 szám alatt levő gyászházból.

(—) **A KERESKEDŐK EGYESÜLETE KÖZGYŰLÉSE** március 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a kereskedelmi és iparkamara üléstermében.

(—) **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Rabagia Cornel Albin, Pasca Veturia, Arnold Cecilia Rozina, Kiss Elemér, Kovács Margit.

(—) **JÓTÉKONY VIRSLIDELUTEN.** A Magyar Nőegylet vasárnap, március 12-én délután öt órakor a józsefvárosi piacon levő Wagner-vendéglőben virslidelutánt rendez, amelynek jövedelmét jótevény célra fordítja. A vezetőség a virslidelutánra szeretettel elvárja az egylet tagjait és barátait.

(—) **NÖVENDEK HANGVERSENY.** A városi zeneiskola növendékei vasárnap, március 12-én délután négy órakor az iskola nagytermében hangversenyt rendeznek. A változatos műsorú hangversenyen fellépő növendékek zongorán és hegedűn mutatják be tudásukat.

= KÖZGAZDASÁG =

Negyven lei egy kiló zsir!

A sertés- és szarvasmarhaárak emelkedése a megélnékült exportra vezethető vissza

A temesvári piacon a sertészsir ára eddig nem tapasztalt magasságot ért el. Ilyen drága még nem volt a zsir, — panaszozzák a háziasszonyok, — amikor

a mézárónál negyven leit fizetnek ki egy kiló disznózsirért.

Az utóbbi időben 36 lei volt a zsir meghatározott ára, de ezen a héten hirtelen negyven leire emelkedett és egyelőre nem is mutat hajlandóságot az olcsóbbodásra. Ennek a rendkívül fontos élelmiszeri cikknek a maximálás ellenére való drágulásával kapcsolatban alkalmunk volt Olariu Petre, az élelmiszeri céhcsoport elnökével beszélni, aki a következő magyarázatot adta:

— Az árak emelkedése az utóbbi időben ugy a sertés-, mint a szarvasmarhapiacra az exportra vezethető vissza.

Az utolsó három hónap alatt közel harmincezer vagon sertés ment ki Romániából külföldre, elsősorban Németországba és körülbelül ugyanannyi élő sertést is exportáltak. Ezen export mintegy hetven százaléka a Bánságból indult a külföldi piacokra.

Az exportőrök a Bánságban az élő sertés kilójáért 28 leit is fizetnek

és így az exportra nem alkalmas disznókat a mézárós a városi fogyasztás céljára 25—27 leiert kénytelen megvásárolni. Ez az ár még drágább, mint a prima minőségű sertésért a 28 lei. A vágóhídon levágva a sertés — minden költség nélkül — már 33—34 leibe kerül a mézárónak és így könnyen érthető, hogy összes költségeit beleszámítva, a 40 leies zsirárón sem keres. A szarvasmarha ára éppen ugy megrágtult, mert a Németországba irányuló erős export következtében a kivitelre szánt ökör kilója élő súlyban 19—21 lei és ehhez mérten

megdrágtult a belföldi fogyasztásra szánt hus is

A belföldi vágásra szánt ilyen hus kilója 15—17 leibe kerül. Hetente 400—500 darab szarvasmarhát exportálunk Németországba és ennek a mennyiségnek a túlnyomó része szintén a Bánságból való.

Ezen emelkedő tendenciára való tekintettel az illetékes tényezőknek módot kell találni arra, hogy az új áralakulást a maximális árakkal összhangba hozza.

Az adóalap emelésével reportálják a tavalyi adókat

Valószínűleg öt százalékos adóalapemelés lesz, ami 5-7 százalékos adóemelésnek felel meg

Az új költségvetés előkészítése a befejezéshez közeledik, a költségvetési törvényjavaslatot egyik jövőheti minisztertanácson tárgyalják le véglegesen és még e hó végéig kihirdetik a Hivatalos Lapban. Bucurestii hírek szerint az állami költségvetés végösszege valamivel meg fogja haladni az 1938—39. évi költségvetés összegét.

A többlet fedezésére a pénzügyminiszter sem adókulcsemeléseket, sem pedig új adók bevezetését nem tervezi,

azonban intenzívebben akarják kimunkálni az adóalapul szolgáló jövedelmeket, vagyis egyes adófi-

zető kategóriák adóalapjait akarják emelni. Mindezek ellenére — megbízható helyről nyert értesülésünk szerint — a pénzügyminiszter hajlandó

egyes iparos és kereskedői adófizető kategóriák 1938. évi adójának elővezetésére

azzal, hogy az 1938. évi adóalapot öt százalékkal emeljék fel és ennek megfelelően öt-hét százalékkal emelkednének az adók is, viszont a folyó évben — ezeknél az adófizető kategóriáknál — nem lenne adókievetés. Az erre vonatkozó rendelet a költségvetési törvény kihirdetését követő napokon adja ki a pénzügyminiszter.

Apró kölcsönöket ad a gazdáknak a Szövetkezeti Központ

A Szövetkezetek Nemzeti Intézete pénteken igazgatósági ülést tartott, amelyen Jinga szövetkezeti miniszter is megjelent és elismeréssel adózott az igazgatóság eddigi eredményes munkájának. Az igazgatóság jóváhagyta a múltévi zárszámadást és az évi költségvetési tervezetet és az egyes szövetkezeti vezetőknek megadta a felmentvényt. Jóváhagyták a Szövetkezeti Központ részvételét a németországi borexportban, majd felhatalmazták a vezetőséget, hogy a newyorki világtiállításra a romániai borkülönlegességekkel részt vegyen. A CEC-től a központ száz milliót vesz fel kölcsönképpen, a földművesek támogatására pedig a Banca Nationalától 1200 millió leit kap, amelyet a kisgazdák között fog felosztani.

(=) A TEMESI CÉGBIZOTTSÁG MUNKÁJA. A cégek működési engedélyt megadni hivatott temesi bizottság ismét ülést tartott Jonescu Agricola táblabíró elnökelete alatt. Az ülésen jelen voltak Ilincea Iuliu kereskedelemügyi felügyelő, Vica Grigorie, Cinghita Cornel, Vidroghin Bucur és Popovici titkár. A bizottság ezúttal öt cégjegyzési kérvénnyel foglalkozott, amelyből négy a temesvári, egy pedig az aradi kamara részéről érkezett. Négy kérelemnek helytadtak, egyet pedig elhalasztottak. A temesi bizottsághoz ennek működése óta eddig tizenegy cégjegyzés iránti kérelem érkezett az illetékes kamarától. Hétfő kérvényt a temesvári, négyet pedig az aradi kamara terjesztett elő. Ezek közül kilenc kérvény elintézését nyert, kettőt elhalasztottak március 23. napjára. A kérvények a beérkezés napjától számítva tizennégy napon belül nyerne elintézését és ezidő szerint a bizottság előtt új kérvény nem fekszik.

Közgazdasági hírek

★

Pezsgőbor kivitele iránt folynak a tárgyalások egy előkelő newyorki bormimportéggel. Amennyiben a megegyezés létrejön, újabb és nagyobb bormennyiség kerül kivitelre.

★

Angol tőkecsoport egy idő óta intenzív érdeklődést mutat erdélyi iparvállalatoknál befektetés céljából, — a Timpul értesülése szerint.

★

Hajózási vállalat alakult Telavivban, amelyben résztvesz a román tőke is.

★

Az osztalékrekordot kétszertelenül a Snia Viscosa olasz ipari cég érte el az idén, mert 250 lira névértékű részvény után 250 lira osztalékot fizet.

★

Egymilliárd dollárt tesz ki a külföldi tőke részesedése az USA iparvállalataiban.

= MEGSZERKEZTIK AZ IPARTÖRVÉNY VÉGLEGES SZÖVEGÉT. Az új ipartörvény elkészítésére — amint ismeretes — a kormány a múlt év őszén bizottságot delegált, amely sorozatos üléseken állapította meg az új ipartörvény alapelveit. Az eredeti terv szerint az új ipartörvényt január 1-én akarták életbe léptetni, azonban a törvény végleges szövege nem készült el és így az ipartörvény életbe léptetése halasztást szenvedett. Amint most értesülünk, a közeljövőben ismét összeül az ipartörvényt előkészítő bizottság, hogy megkezdje az új ipartörvény végleges szövegének megalkotását.

Fiatalkorban tünt fel Heinz Welzel, az UFA szerepében tünt fel Heinz Welzel, az UFA felfedezettje

Árfolyamok, gabonaárak

PÉNTEK, MÁRCIUS 10.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vétel, a másik az eladást jelenti). Holland dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, landi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is benfigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, német márka 38—39, feár nélkül.

A bánsági gabonapiacra a buza irányzata csendes és a tengeri irányzata lanya. Megfelelő kereslet hiányában a piac üzletlenn. A piaci árak a következők: temesi buza 410, torontáli buza 420, tengeri 325, korpa 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 330, napraforgómag 370, tökmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

= AZ EXPORTBÓL EREDŐ, SZABADFORGALOMBA HOZHATÓ DEVIZAKVÓTÁK ÁRFOLYAMAI LANYHABBÁK. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki: Palesztinafont, 30%-os szabadkvóta 1780—1800, angol font, 30%-os szabadkvóta 1670—1740, angol font, 20%-os kvóta 1340—1350, angol font, 40%-os kvóta 1030—1074, holland forint, 30%-os szabadkvóta 187, dollár, 30%-os szabadkvóta 366, svájci frank, 30%-os kvóta 81—83, francia frank, 30%-os szabadkvóta 970, belgas (kliring) 60, belgas, 15%-os 63.80, svédkorona, 30%-os kvóta 94.

= KÜLFÖLDI KERESLET ROMÁNIAI ÁRU IRÁNT. A Külkereskedelmet Irányító Bizottságnak az egyes külföldi államokból az alább felsorolt romániai nyersanyagok és árucikkek iránt érkeztek be érdeklődések: Albánia: melasz és olajpogácsa takarmányelőokra, lenmagdara, kendermagdara, magvas takarmányok, korpa, szojabab, napraforgómag, foszfát, darált hus, stb. Anglia: gyümölcsök, főzelékek, hus- és halkonzervek, zsiradékok, takarmányok, nyersbőr, marhabél, stb. Kanada: különböző élelmiszerek (gabonaneműk kivételével). Svájc: széna. Franciaország: marhaszarv, száruárk, 100 ezer köbméter épületfa és egyéb épületanyagok, kompenzációs alapon. Görögország: gabonaexportőr és faexportőr cégek képviselőit keresik. Olaszország: olajosmagvak. Marokkó: fehérbőr. Palesztina: hetenként 20—30 métermáza friss vaját keres, lehetőleg kösért (hechscherrel). Lengyelország: sertésszőr, feldolgozatlan. A fentiekben kívül a görög kormány árlejtett hirt; különböző hadfelszerelési cikkekre. A fentiekkel kapcsolatos információk a Külkereskedelmet Irányító Igazgatóságnál (Bucuresti, Calea Victoriei 100) kaphatók.

= Barátky kontra Suchard. A szőke futballsztrá ezúttal a sportrovatból került át a szomszédos rovatba. Barátky Gyula a bucurestii Suchard gyár ellen egymillióhs kártérítést indított, mert megkérdézeése nélkül Ciocolata Baratkít hozott forgalomba. A FC Rapid kiváló játékos még egy kiló csokoládét sem kapott a Suchardtól, amely eléggé indokoltá teszi haragját. És az egymillióhs kártérítést is.

— A KERESKEDELMI TÖRVÉNY ÉLETBELEPTE NAGY VÁLTOZÁSOKAT IDEZ ELŐ A RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOKNÁL. A ma-jus elsőjén életbelépő kereskedelmi törvény radikálisan megváltoztatja a részvénytársaságok jogállását úgy az igazgatóság felelőssége, mint a részvénytársaságok jog érvényesítése tekintetében. Ez a változás a részvénytársaságok egyrészénél a belső összetétel megváltozását jelenti és ennek végbevitelére végett igen sok részvénytársaság rendkívüli közgyűléseket hív össze, a melyek a fokozott felelősség folytán lemondó igazgatósági tagok pótlása alapszabálymódosítás tárgyában dönt. A legfontosabb módosítás a részvények szerint a minimális névérték 1000 lei és a részvények csak névreszólók lehetnek.

— A szövetségek konverziós egyezsége. A szövetségeti törvény 1939. január 20-iki módosítása 1940. január 1-ig lehetővé tette, hogy a konverziós veszteséget szenvedett szövetségeti pénzintézetek konverziós egyezsége kössenek. A kiegészítéshez az új törvény rendelkezése szerint is a hitelezők (betétesek) többsége (51 százalék) kell legalább írásban hozzájáruljon. A konverziós veszteség nagysága a Nemzeti Szövetségeti Intézet által láttamozott mérleggel alapítandó meg. (Lehet új vagy az 1935. márc. 15-iki mérleg.) A követelés többségét képviselő hitelezők hozzájárulása egy igazgatósági jegyzőkönyvvel állapítandó meg, s ezen jegyzőkönyv — s ezzel a kiegészítés — akkor tekinthető véglegesnek, ha a jegyzőkönyvet a bucarestii központ szervei láttamozták.

— Idegen cégek megadóztatását csak a pénzügyi egyezmények szabályozhatják. Románia Németországgal még 1937. februárjában kötötte meg azt a pénzügyi egyezményt, amely a német cégeknek Romániában való megadóztatását részletezi. Egy évvel ezelőtt, április 1-én jelent meg az egyenes adókról szóló törvény 2. szakaszának az a módosítása, amely a kettős megadóztatás kikeresztése szempontjából szabályozza a külföldi cégek megadóztatását. A téves magyarázat elkerülése végett most a pénzügy-minisztérium figyelmeztette közegeit, hogy a német cégek adókövetése nem a módosított törvény, hanem az egyezmény szabályozása alá esik. Az adótörvény módosítása csak a Romániában székhellyel bíró cégekre vonatkozik. Idegen cégek adóztatásánál mindig a pénzügyi egyezmény hatályos.

— A LEGFELSŐBB BANKBIZOTTSÁG HÍREI. Az orczyfalvai Első Somán—sváb Népbank felhatalmazást kapott alapszabályai módosítására. A németszentpéteri Népbank felszámolás alatti cég felügyelőjét kinevezték. A gyertyamosi Takaréks és Előleggyesület felszámolás alatti cég alapítókéjét a bizottság 900 ezer leiben állapította meg és felhatalmazta a múlt év júliusában tartott közgyűlés által elhatározott alapszabálymódosítás keresztávitelére.

Sporthírek mindenfelől

Március 19-én játszották le a Venus—Kínizsi Román Kupa mérkőzést. A március 19-re ki-sorsolt Román Kupa mérkőzést, amelyet eredetileg Temesvárra sorsoltak ki ugyanezen a napon a fővárosban játszották le. A mérkőzésre vonatkozólag a két egyesület már meg is egyezett. Ugyancsak a Venus pályán bonyolítják le a Venus—Kínizsi találkozót előtt az Unirea Tricolor—Monitorul Oficial román kupa mérkőzést is.

Profivá nyilvánítják a négy legjobb magyar asztali teniszest. Barna, Bellák, Kelen és Szabados már hosszabb ideje külföldön élnek és bizonyíthatóan hivatásos alapon űzik ezt a sportot. A többszörös világ bajnok profivá nyilvánítását a magyar szövetség legközelebb bejelenti a nemzetközi szövetségnek.

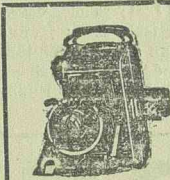

Foto Sport-Optik

Fotolaboratorium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-
länder” gépek és filmek.

A. M. Mülley

Timisoara I.,
Strada Solderer 11.

Szombaton játszották le a fővárosban a vásá-
napra kitűzött nemzeti bajnoki mérkőzéseket. A labdarúgószövetség rendelete értelmében a nemzeti gyszra való tekintettel a vasárnap délutánra kitűzött nemzeti bajnoki mérkőzéseket szombaton délután bonyolítják le. Ezek szerint ma délután 2.15-kor kerül lejátszásra a Sportul Studentesc—Kárpát FC mérkőzés, míg 16 óra-kor a Juventus—Victoria találkozó.

Edin svéd győzött a simaratonon! A Norvégában megrendezett Holmenkollen versenyen az 50 kilométeres futásban — a simaratonban — a svéd Edin győzött 4 óra 9 perc 48 mp. idővel. 2. Bergendahl norvég 4 óra 10 perc 27 mp. 3. Brandström svéd 4 óra 11 perc 07 mp. A 4×10 km.-es stafétában: 1. Finnország 3 óra 08 perc 35 mp. 2. Norvégia 3 óra 11 perc 02 mp. Pontversenyben: 1. Norvégia 53 pont. 2. Finnország 46 pont. 3. Svédország.

Ez aztán rossz üzlet!... Az Arsenal eladta sokszoros válogatott balösszekötőjét, Coppington. A Leeds United vásárolta meg 4 millió leinek megfelelő összegért. Az Arsenal ezelőtt hat évvel vette Coppington hét millióért. Az Arsenal tehát ráfizetett. Coppington az évek során „használdott” és „leértékeldött”. Még jó, hogy nem úgy kínálták: „használt balösszekötő” jutányosan eladó!

Raffinszky edző lesz. Raffinszky, az FC Rapid válogatott játékosa, azzal a gondolattal foglalkozik, hogy lemond a labdarúgásról és mint edző fejt ki tevékenységét. Ezt az elhatározását közölte úgy az egyesülettel, mint a szövetséggel is.

Összeállították az olaszok ellen játszó német válogatott csapatot. Március 26-án Florenzenben ütközik meg a két ország válogatottja. A németek a következő összetételű csapattal veszik fel a küzdelmet: Platzer—Janes, Schmaus—Brunner, Kitzinger, Adamek—Lehner, Hannemann, Gauchel, Schoen, Pesser. Az olasz szövetség a mérkőzés levezetésére Xifando román játékvezetőjét kérte fel.

Szabálymódosítás a kard és törvívásban. Kardban és törben figyelemztetés után tussal büntetik azt a vívót, aki flesselve, mindkét lábbal lép a plansról — ezt a szabálymódosítást hozta a nemzetközi vívószövetség antwerpeni nagygyűlésén. Az 1941. évi vívóvilág bajnokságot egyébként Egyiptomnak ítélték. A magyar vívószakemberek közül Bogáthy a nemzetközi szövetség állandó bizottságába, Dorost a versenybírósgba választották.

DÉLI HÍRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Felegyházi András

Utánnyomás: tites.

— Bocsánat, asszonyom, helytelenül fejezem ki magam. Amikor ugyanis a harmadik ur azt mondta, hogy neki csak anyósa van, akkor ön, asszonyom és a másik madame is, madame Hildegard, bohókásan megfenyegették, amiért nem tiszteli eléggé a madame méret, nagyrabecsült édesanyját. Ebből arra következtem, hogy a monsieur felesége az önk nővére és mivel önk ikrek, gondoltam, hogy ő volt a rózsacsokorban a harmadik. — Nem, monsieur, Emmával nem voltunk ikrek. Két és fél esztendővel volt idősebb nálunk. De nincs többé.

Limoujel észrevette, hogy a nefelejcsékek szempárban előbb futó szomorúság, majd nyomban apró csillogó könny jelent meg és az asszony hangja is mintha az előbbi vig-csengésből tompára változott volna, amikor mondta:

— Meghalt már három éve.

— Ó, — csak ezzel a ropke szótaggal tudta Limoujel részvétét kifejezni.

Mikor néhány pillanat múlva már szavakat talált volna, észrevette, hogy a teremben levő forrás és még inkább a tánc mámorra felfűzött a két piciny könnyet és mintha a zene pátosz útjébe a nő hangjának a fátyolozottságát ismét derűsre változtatta volna.

Az iménti beszélgetés folytatásásképpen még odavetette az asszony:

— Emma nénénk halála után több ezer nőgátuk Hansot, hogy nősiljon meg, mert négy apró gyermekem nem maradhat anya nélkül. De kerekén kijelentette, hogy erre nem hajlandó. Azzal érvet, hogy a legjobb és a leg gondosabb második feleség is csak mostohaanya volna. Az igazi ok szerintünk azonban az, hogy Hans még holta után is annyira szereti Emmát, hogy ennek lényét semmi nő nem

képes pótolni a szívében. Az arcképét mindig magával hordja a tárcájában, odahaza pedig az Emmát ábrázoló festmény alatt álló asztalkán levő vázába naponta maga tesz télen-nyáron friss virágot.

— Ez valóban az olthatatlan szerelem jele, madame.

— Azt hiszük mi is. Hans, aki mindig mókás ember volt, kijelentette, miután anyáknak nincsen negyedik lánya, akit Emma után feleségül vegyen, az anyósának kötelessége hozzája költözni, háztartást vezetni és gyermekeit fölnevelni. Anyám, aki özvegyasszony, ennek a felhívásnak eleget is tett. Nagyon jól megférnek egymással anyós és vő.

— Szóval az is csak móka volt, amit monsieur Hans a madame méréről mondott.

— Természetes, mint ahogyan incselkedés volt, amikor én hátbájttem és Hildegard a fülét húzta. Megengedem, hogy Hans külsőre nem Adonis, sőt furcsa megjelenésével és groteszk viselkedésével, azt a benyomást teszi, mintha gnóm volna...

— Csodálatos, én is ennek néztem, — gondolta villámgyorsan Limoujel és hallgatta az asszony beszédének folytatását.

... de a legaranyosabb szívű ember a világon. A lelke éppenséggel nem gnomszerű. Jó, derék, tudós ember Hans, akit nagyon szeretünk.

Tovább kavargotak a táncolók hullámzó tömegében.

Eveline most már arról beszélt, hogy nem először van Párisban, ahová időnkint szeret visszateretni. Járt már több világvárosban, ismeri Bécest, Londont, Rómát, Brüsszelt, volt Bucarestben, Budapestben, Prágában, sőt Newyorkban is, de sehol nem mulatott olyan jól, mint a francia fővárosban.

— És Berlinben? — kérdezte a gigróló.

— Ó, Berlin, az az én szülővárosom és a világ minden kincséért sem adnám. Berlin éjszakai is vidámak, tombolók, sőt olykor féktelenek. Azonban az ottani szórakozásban nincsen annyi kedély, annyi melegség, annyi hangulat, mint itt. Lehet különben, hogy a megszokottság mondatja ezt velem. Párist pedig a változatoság és a bizonyos mértékben mindig visszatérősemkor mutatkozó újszerűség prizemáján keresztül látom szívesebben, kedvesebben, mint Berlint. Azonban higgye el, monsieur, hogy

előbb-utóbb minden külföldi nagyvárosból vágyódom vissza haza, az én drága Berlinembe.

A jazz muzsika elhallgatott, ami annak a jele, hogy öt perc múlva újabb tánc kezdődik.

Limoujel Alexandre karját nyújtotta Eveline-nek és visszavezette a páhojba, ahol Hildegard ezzel fogadta őket:

— Láttam, hogy a monsieur pompásan táncol.

— Erről mindjárt személyesen is meggyőződhet, — jelentette ki Eveline.

— Addig innánk talán egyet, — jegyezte meg Hans, a gnomszerű ember, akit Limoujel most már csak a keresztnevével idézett, amikor gondolatában foglalkozott vele.

Fürgén megföltötte gyöngyöző pezsgővel a poharakat és az egyiket a táncos felé nyújtotta:

— Szükséges van a monsieurnak egy kis erőpótlásra a második tánc előtt.

A zenekar már rázendített.

Limoujel fölállt és udvariasan meghajolt Hildegard előtt, aki felemelkedett ültéből és karját a táncos karjába fűzte. Amikor egymás mellett haladtak, Alexandere megállította, hogy Hildegard valóban valamivel magasabb, mint a nővére. Teljebb volta nem volt szembeintő, bárha észrevehető volt.

Hildegard éppen olyan könnyedén, fürgén táncolt, akár a nővére. Limoujel, a hivatásos szakértő, megállapította, hogy a két nővér táncokban olyan, mint a pillangó. Mintha lábuk nem is érintené a parkettet és csak úgy szállának a levegőben.

És ugyanakkor arra gondolt, hogy madame Yvonne d'Hiver, aki még Hildegardnál is magasabb és erősebb, éppen ilyen tündérier táncol, miként a két német nő. Azonban annál borzalmasabb volt annak az amerikai nőnek a tánc, akivel madame d'Hiver előtt volt ismeretsége. Gondolaában összehasonlításokat tett a különböző nemzetbeli nők táncolási modora között és arra az eredményre jutott, hogy a legegységesebben táncolnak a francia nők, a legnehézkesebben az angol asszonyok. Borzalommal gondolt vissza arra, hogy már nem egyszer volt olyan táncosnője, akit valósággal cipelnie, vonszolnia kellett. De hát nem hagyhat a ott, hiszen megfizették és a pénzükéért rendelkeztek vele.

(Folytatása következik)

Miaja Franco segítségét kérte a kommunisták leveréséhez

Repülőgépről bombázták a kommunisták negyedét

Bilbaóból jelentik: Madridból még mindig ellentmondó hírek érkeznek. Annyi bizonyos, hogy az uccai harcok még ma is egész napon át folytak. A kommunisták kirabolják az általuk megszállott városrészt.

Miaja tábornok repülőgépe ma bombázták ezeket, a kommunisták által megszállva tartott negyedeket,

ugyanekkor röpcédulákat dobtak le, amelyeken felszólítják a kommunistákat, hogy adják meg magukat. Miaja tábornok csapatai eddig 1500 foglyot ejtettek.

Híre jár, hogy Miaja tábornok felkérte állítólag Franco tábornokot, hogy lépjen közbe és

együttösen verjék le a kommunistákat.

A hírt még nem erősítették meg. Burgosban semmi sem mutat arra, hogy ilyen felhívás érkezett volna. Hír szerint a lázadás főfőszékét Miaja csapatai megszállották.

Októberben új választások lesznek Angliában

Londonból jelentik: Parlamenti körökben a beavatottak úgy tudják, hogy az angol kormány október hó folyamán tartja meg az új választásokat.

Rádió

SZOMBAT, MÁRCIUS 11.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek, ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vizuálisjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A hangverseny folytatása. Utána Maria Tănase énekel. 15.10: Ujdonságok. 17: Strájer-óra. 18.15: „Munka és jókedv” órája. 19.15: Időjelzés, időjárás-jelentés. 19.17: V. Băncilă előadása. 19.32: Costică Dumitrescu zenekara. 20.05: I. D. Enescu elő-

adása. 20.20: Ionel Giurgea zenekara. 21: Rádióposta. 21.15: Táncczene. 22: Világhíradó, sport. 22.15: Mircea Lazar énekel. 22.40: Kabaré zene. 23: Világhíradó. 23.15: Film-zene. 23.45: Hírek francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.10: Beszkárt-zenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 5.15: Tarka gyermekdelután. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Közvetítés az újpesti kikötőből. 6.40: Buda-

pesti hangverseny zenekar. 7.50: Nagy Lajos elbeszélései. 8.20: Fazekas Mária és Csóka Béla magyar nőtánc énekel. 9.20: „Szélhámos társaság”. Vidám zenés hangjáték 3 felvonásban. 10.40 Hírek. 11: Táncclemezek. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Szalózzene. 1.05: Hírek.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

KÖNYVEK

— FUNCK—BRENTANO: *A renaissance*. A világhírű könyv magyar kiadása dr. Gáspár Endre kitűnő munkája. Funck—Brentano: *A renaissance* című mű 326 lap számos képpel, Athenaeum kiadásában. „Az Európai Kultura Története” sorozatban jelent meg. „Az Európai Kultura Története” sorozat kötetének ára, szép kiállításban és vászonkötésben 198 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepa-genál Kolozsvár. Kérje az Athenaeum újdonságok jegyzékét.

(—) SPANYOLORSZÁG. Több mint két éve színhelye Spanyolország a modern Európa legvéresebb polgárháborújának. Jordáky Lajos könyve az okokra mutat rá, melyek ezt a nemzetpusztító vérengzést előidézték. A spanyol nép helyzetében, az egyház szerepében s a történelmi végzettségére, ami a világháború borzalmaitól megmenekült spanyol népet a két pártra való bomlásig vezette. Jordáky Lajos könyve hű krónikája ennek a küzdelemnek. A könyv összefoglaló képet ad a Spanyolországban zajló eseményekről és rámutat azok politikai és gazdasági okaira, — baloldali beállításban.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetései szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt lei. minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala. Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic. Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett). Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic. Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Kütt. — Nógrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Tele. fon 45—06. — Vittek-traffic. Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Tele. fon 5—18.

Házasság

Jómódú úriasszony férjhez menne jól szituált, középkorú úriemberhez. Csak teljes című leveleket „Jellemes” jellegére a kiadóba. 771

Állást keres

Mosást, vasalást elsőrangú munkával úriházaknál vállalom. Kovács Zsuzsa. III. Str. Vilhelm Mühle 24. Muth Adámnénál. 923

Alkalmazás

Női szabó-segéd felvétetik. Kiss Károly Str. I. C. Brătianu 19. a Tivoli mellett. 763

Mindenes félnapra kerestetik március 15-re. III. Str. Ion Vasii 30. 773

Lakás

Elegáns 4 szobás, modern úri lakás dupla terrasszal, komforttal május 1-re kiadó. III. Bulev. Mihai Viteazul No. 12. 754

Szép egyszobás lakás kerestetik május 1-re. Címeiket a kiadóba kérem. „Pontosan fizetek” jellegére. 922

Modern 4 szobás uccai lakás május 1-re kiadó. I. Str. Mărășesti 7. Telefon: 29—74. 776

Háromszobás uccai, földszinti lakás fürdőszobával és mellékhelyiségekkel április, vagy május 1-re kiadó. Bul. Carol 33. 775

Adás-vétel

Szép fekvésű házhelyek olcsón eladók. Belváros, Erzsébetváros, Schnappföldek és a Vágóhid mellett. Érdeklődni dr. Bogdánénál III. Bulev. Carol 25. 759

Sosia határában Végvárhoz közel 45 hold föld, tanyaépületekkel több évre felesbe kiadó, esetleg örökáron is eladó. Domsik János, Izgar, posta Vermes. 766

Külföld

A zombolyai „Lujzaotthonban” (öreg-ek otthonában) az összes helyiségek a legnagyobb kényelemmel berendezve, elkészültek. Jó és olcsó ellátásról gondoskodunk a „Szent Vince Rend” főtisztelendő nővérek. Felvilágosításul szolgál a „Lujzaotthon” vezetősége Jimbolia, Bulev. Reg. Ferdinand No. 63. 767

Ada-Kalehról Rahát (szultánkenyér)

Legfinomabb rózsa, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve, vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab, vagy apróra vágva. Rendelésre minőség szerint: Finom lei 44. — Különlegesség lei 60. — Jókum lei 86 árban, postán, vagy vasúton promt szállít

Matic Mihály, Orșova
Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtethetetlen jó férjem, illetve apánk

TORDAI JÁNOS

kályhagyáros

elhunytaival részvénytulajdonosainkkal fájalmunkat enyhíteni igyekeztek és a temetésen megjelentek, fogadják ezúton hálás köszönetünket. Külön köszönetet mondunk az építész uraknak és a munkásoknak, hogy drága halottunkat utolsó útjára elkísérték.

Temesvár, 1939. március hó 10 én

A gyászoló család.

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert, három színben. Kapnató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Brătianu.

Hirdessen
a Déli Hírlap-ban

